راتلونکی حکومت باید له وسلو ملاتړ ته دوام ورکړي

ص ۲

نشست روز جهانی حفاظت از محیط زیست

حفاظت از محیط زیست وظیفه همگانی می باشد

ص ۱

د افغانستان په اړه د ناټو او ایساف له غونډې څخه ...

ص ۲

... سروې ، څېړنې او ... اړه رپوټ ردوو

Ketabton.com

... صمیمیت انتخاباتی تلاش نماید

راتلونکی حکومت باید له رسنیو ملاتړ ته دوام ورکړي

په مهم او تاریخي پړاو کې د رسنیو رول

سرمقاله

د افغانستان په اړه د ناتو او ایساف له غونډې څخه د رغنده پرېکړو په هیله

قرار شینواري

بمناسبت روز جهاني حفاظت از محيط زيست

حفاظت از محيط زيست وظيفه همگاني مي باشد

عزيزي

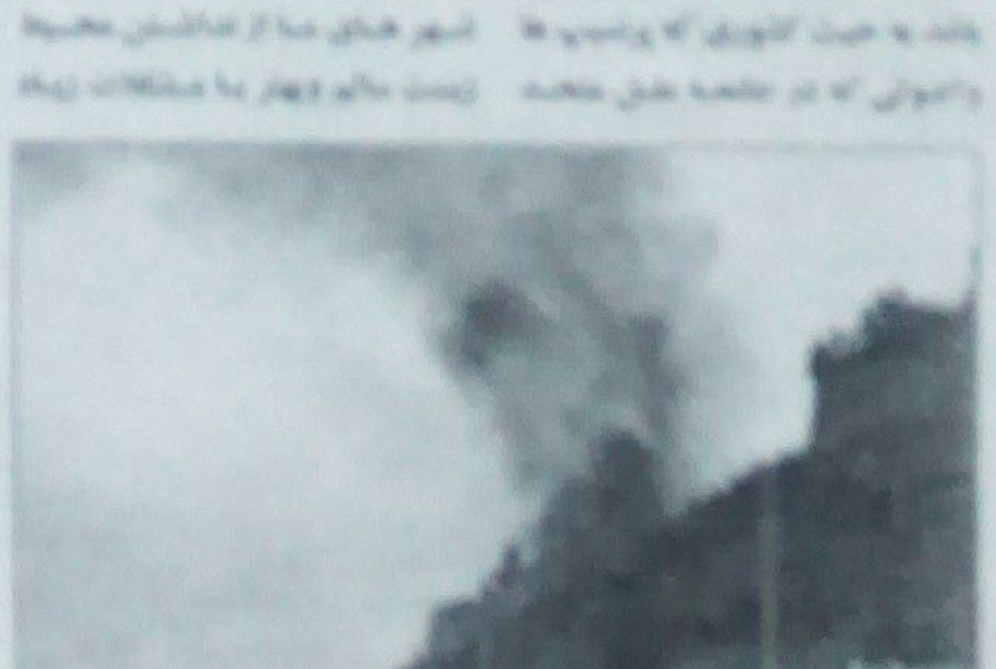

د خونديالو او سالم چاپېريال برابرول ډېر اړين دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

روغتیا او ژوند

د امیدواره کېدو په اړه د حقوقي پوهاوي اړتیا

د ولادي فیستولا د له منځه وړلو نړیواله ورځ ونمانځل شوه. په هغې غونډه کې چې له همدې اړله دعامې روغتیا په وزارت د ملالی زیږنتون او د ملګرو ملتو سازمان د وګړو د صندوق له خوا جوړه شوې وه؛ د عامې روغتیا وزیرې ډاکټرې ثریا دلیل خبرې وکړې او ویې ویل فیستولا یوازې یوه روغتیایي ستونزه نه ده، بلکې ټولنیز، اقتصادي او فرهنګي اړخونه هم لري چې زیاتره بېوزلې او بېسواده ښځې اغېزمنې کوي. په همدې مقصد دې ته اړتیا ده چې د روغتیا او د امیدواره کېدو د حقوقو په باب

د ښځو د پوهاوي کچه لوړه کړو. هره امیدواره ښځه باید د ماشوم د زېږون په وخت کې روغتیاپال ته لاسرسی ولري. وقایه هغه وخت امکان لري چې ښځې د امیدوارۍ له وخت څخه د ماشوم تر زېږون پورې د قابلې له خوا په ولادي خارنو او د کورنۍ د تنظیم په میتودونو لاسرسی ولري او د زېږونو ترمنځ واټن باید په پام کې ونیول شي. دې وویل د عامې روغتیا وزارت د امیدوارۍ د روغتیا ریاست او د ملګرو ملتو سازمان د وګړو صندوق له ۲۰۰۷ کال څخه راپه دې خوا

د ملالی په روغتون کې د فیستولا د درملنې د لومړي ملي مرکز ملاتړ کوي چې د ملګرو ملتو سازمان د وګړو صندوق طبي تجهیزات د دغه روغتون په واک کې ورکړي دي. دغه راز د دغه روغتون کارکوونکي د ملګرو ملتو سازمان د وګړو د صندوق په ملاتړ د فیستولا د عملیاتو په برخه کې روزل شوي دي. د ملګرو ملتو سازمان د وګړو د صندوق رییس ډاکټر ابیت رابرټس وویل چې د ملالی روغتون د فیستولا د ناروغۍ د له منځه وړلو د پراخ پروګرام بوسټ دی، چې مورد د عامې روغتیا وزارت په همکارۍ

هغه په افغانستان کې پرمخ وړو د تېرو پنځو کلونو په بهیر کې پر ولادي فیستولا ناروغۍ اخته څه د پاسه څلور سوه پنځه دېرش تنه ناروغان په ملالی زیږنتون کې تداوي شوي دي. په ۲۰۱۰ کال کې د ملګرو ملتو د سازمان د وګړو صندوق په دې باب د درسي نصاب په رامنځته کولو کې هم مرسته کړې ده. په تېرو څلورو کلونو کې د ملالی روغتون ډاکټرانو او روغتیا پالانو په منظم ډول روزنیز پروګرامونه جوړ کړي دي. دغه پروګرام درسیاتي پیاوړتیا په مقصد د ملګرو ملتو د سازمان د وګړو صندوق او د عامې روغتیا وزارت په پام کې لري چې له درملنې وروسته ناروغان د ټولنیز بیا ادغام او د هغو د ځواکمن کولو لپاره هر اړخیز پروګرام تطبیق کړي چې له دغو ناروغانو سره مرسته وشي. د ملګرو ملتو سازمان د وګړو د صندوق د ۲۰۱۱ کال د سروې له مخې له هرو زرو ښځو څخه څلور تنه یې د ولادي فیستولا په ناروغۍ اخته شوې وي. باختر

دعامې روغتیا وزیره ډاکټره ثریا دلیل غونډې ته د وینا پر مهال

د وینې ورکولو ګټې

دا مشاهده شوېده چې د وینې د اوسپنې د مقدار د زیاتېدو په نتیجه کې د زړه په امراضو د اخته کېدو چانس ډېرېږي، ځکه چې وسپنه د کولیسترول د ارجاع کولو په عمل کې مهم رول لري چې دغه په خپل وار سره د زړه د شریانونو لپاره تاواني او د زړه د امراضو سبب ګرځي، پدې اساس په منظمه توګه سره وینه ورکول خصوصاً په نارینه وو کې د زړه په حمله کې ډېرې چټکه کمښت راولي.

د تازه وینې او نوې سره کرویاتو په تولید کې چټکیا په بدن کې د سره کرویاتو په مقدار کې د وینې دورکولو په نتیجه کې کمښت رامنځ ته کېږي چې ددې د سمدستي جبران لپاره د هډوکو ماغزه هڅول کېږي چې ژر خو تازه وینه تولید کړي او بدن ته تازه وینه ورسېږي.

د هیموکرومیتوزس د ناروغۍ سره مجادله هیموکرومیتوزس یوه جنټیکي ناروغي ده، پدې ناروغۍ کې د اوسپنې د میتابولیزم یا مصرف غیر نارمل وي او د بدن په انساجو کې د اوسپنې د ذخیره کېدو سبب کېږي چې دغه حالت د بدن و غړو ته زیان رسوي، دغې اشخاص خپل دوینې د اوسپنې د مقدار د ټیټ ساتلو لپاره هم کولی شي چې وینه ورکړي، د داسې اشخاصو وینه، وینه اخستونکو اشخاصو ته کوم ضرر نه رسوي ځکه چې دا یوه جنټیکي [illegible] چې په هرو ۳۰۰-۴۰۰ کسانو کې یو کس پدې ناروغۍ اخته دي او د امریکا د سره صلیب خدماتو دغې کسان د محفوظ وینه ورکوونکو په حیث منلي دي.

په بدن کې د خوړو د انرژۍ سوځول یو خوک کولی شي چې خپل ځان د مناسب پرهیز او یا په منظمه توګه د وینې ورکولو له لارې روغ او تندرست وساتي، د یو بوتل (۴۵۰ ملي لیتره) وینه ورکولو سره د وینه ورکوونکو په بدن کې (۶۵۰) کالورۍ انرژي سوځي په پاخه عمر لرونکو خلکو کې د پیاوړتوب احساس په ډېرو انټرنیټي پاڼو کې دا ذکر شوي مګر تثبیت شوي ندي چې پاخه عمر لرونکي کسان د وینې په ورکولو سره د پیاوړتوب او تازه ګۍ احساس کوي، دا زما د ژوندون ځانګړې تجربه ده چې هر کله زه وینه ورکړم زه د ډېرې مودې لپاره د تازګي احساس کوم او حتی زه فکر کوم چې زه هیڅ ډول پرېشاني نلرم.

په منظمه توګه وینه ورکول په سرطانونو باندې د اخته کېدو خطر کمېږي او همدارنګه په وینه کې د آزاد رادیکلونو (برقي چارجونو) سطح ټیټېږي.

وینه ورکول د مذهب له نقطه نظره ټول ادیان په نړۍ کې د نورو پر ژوند ژغورلو باندې ټاکید کوي چې زه دلته د اسلام د سپېڅلي دین پر اساس څو ټکو ته اشاره کوم: الله سبحانه و تعالی فرمایي:

۳۲- او څوک چې یو انسان له مرګه وژغوري لکه چې ټولو خلکو ته یې ژوند وربښلی وي (المایده)

حضرت محمد صلی الله علیه وسلم فرمایي: هغه څوک چې یو مومن ته د پرېشانۍ څخه نجات ورکړي، نو الله تعالی به هغه د قیامت په ورځ د یوې [illegible] لویې پرېشانۍ څخه نجات ورکړي. پدې اساس کله چې دیو مریض دژوند د نجات لپاره د وینې ورکول ضروري وي نو پداسې حالاتو کې د اسلام په اساس وینه ورکول ضروري ګرځي. حضرت محمد صلی الله علیه وسلم فرمایي: د علاج د یو موثرو طبي طرقو څخه یو هم حجامت یا رګ وهل دي. او د حضرت محمد صلی الله علیه وسلم د نورو مبارکو احادیثو مفهوم په لاندې ډول سره دي.

۱- خپل رګ د جراحۍ د چاړه په ذریعه پرې کړئ او پرېږدئ چې وینه څیې وبهېږي او دا کار تاسې په هرو درو میاشتو کې کولی شئ.

۲- تاسې کولی شئ چې خپله وینه پرېږدئ چې وبهېږي په هرو ۱۷ ورځو، ۱۹ ورځو او ۲۱ ورځو کې. د ساینس ابه Plasma and Platelet Pharisees په اوسني عصر کې دا د وینې د پلازما او صفحیات دمویه د اهدا کولو هکله د تطبیق وړ دي.

۳- د خپل بدن څخه وینه ایستل روغتیا بښونکي او د سترګو دید قوي کوي.

کوم کسان کولی شي چې وینه ورکړي؟

د وینه ورکوونکي لپاره عمومي فزیکي غوښتنې: هغه کسان چې ۱۸-۶۰ کلونو پورې عمر ولري، نارینه او ښځینه دواړه کولی شي چې وینه ورکړي حد اقل ۵۰ کیلوګرام وزن ولري. د خولې د تودوخې درجه باید د ۳۷.۵ درجه سانتي ګرېډ څخه زیاته نه وي. منظم وي او په یوه دقیقه کې یا بد ۴۸-۱۰۰ پورې وي. د روغتیا د کارکوونکو تر نظر لاندې باید وي. په ۱۰۰ ملي لیتره کې د ۱۲.۵ ګرامه څخه باید لږ نه وي، شاید چې هیله مند وینه ورکوونکي د لاندینیو ناروغیو له کبله وینه ورنکړي: [illegible] د روماتیزم، دزړه او د زړه د رګونو ناروغۍ، امراض ګرده، حساسیت، سرطان، ایدز، د شکرې ناروغان، د دوو میاشتو راهیسې د ساه لندۍ ناروغۍ، مرګي، دماغي امراض، دوامداره لندې ناروغۍ، د تېرو دوو کلونو راهیسې د معدې حاد زخم، سفلیس او نور مخصوص امراض، ژړې، ملاریا حامله ښځې او د ولادت څخه ۱۲ میاشتې وروسته، تر ۶ میاشتو پورې د یو لوی عملیات څخه وروسته، کوم کسان چې شپږ میاشتې مخکې وینه اخستې وي، د غوږونو د سوري کولو څخه تر ۶ میاشتو پورې، دډرې میاشتو راهیسې په سوي شدیدې ناروغۍ په صورت کې، د الکولو او مخدره موادو معتادین او داسې طبي مسایل چې پرېکړه یې د روغتیا د کارکوونکي پورې اړه لري چې آیا هیله مند شخص وینه ورکړي او که نه

په درې بعدي چاپ د سر کوپړۍ جوړه شوه

اضافي تولید یا Additive Manufacturing چې درې بعدي چاپ هم بلل کېږي، په خورا سرعت د انسانانو تولید او ژوند په مختلفو برخو کې داخل شوي دي. درې بعدي چاپ د تولید هغه پروسه ده چې د محصولاتو دیجیټلي فایلونه یې د کمپیوټر له لارې ځانګړو ماشینونو ته، چې په هغو کې د فلزونو، پلاستیک، ربړ، سرامیکي موادو او نورو موادو عناصر ځای پر ځای شوي دي، لېږل کېږي. دا ځانګړي ماشین، چې د چاپ درې بعدي ماشین بلل کېږي، په اتومات ډول پرزې او محصولات په منظم ډول جوړوي او سره نښلوي یې. له درې بعدي چاپ څخه د بې پیلوټه الوتکو، فضایي سفینو، موبایل ټیلفونونو، الیکترونیکي او الیکتریکي وسایلو د خورا پېچلو پرزو په جوړولو کې کار اخیستل کېږي. درې بعدي چاپ په طبابت کې هم کارول کېږي، مثلاً د مصنوعي غاښونو په جوړولو کې. خو تر څه مودې پخوا پورې ګومان نه کېده چې له دې

ډول چاپه دې د انسان د سر د کوپړۍ په جوړولو کې هم استفاده وشي. د طب په تاریخ کې د لومړي ځل لپاره په هالنډ کې یوه انسان ته پلاستیکي کوپړۍ نصب شوه. دا پلاستیکي کوپړۍ د درې بعدي چاپ د ماشین په وسیله جوړه شوې ده. هالنډي جراحان وایي، چې یوه ۲۲ کلنې نجلۍ، چې د سر کوپړۍ یې د هډوکي د لویېدو ناروغي لرله، عملیات کړې ده. د دې نجلۍ د سر د کوپړۍ هډوکو په غیر معمولي ډول وده درلوده؛ دا د دې سبب شوې وه چې د هغې پر مغزو فشار راشي، پر له پسې سردردي ولري او د سترګو نظر یې په تدریجي ډول کمزوری شي. جراحانو د دې د سر کوپړۍ لرې کړې او پر ځای یې پلاستیکي کوپړۍ ورپیوند کړې ده. دا کوپړۍ د درې بعدي چاپ یا اضافي تولید په شیوه جوړه شوې ده. د دې نجلۍ په تداوي کې د شاملو ډاکټرانو د ډلې مشر ډاکټر بن ویربج د جراحي عملیاتو په اړه وویل «د هغې د سر د کوپړۍ مخکینۍ برخه په خاص ډول جوړه شوې ده. موږ په پیل کې د ناروغې د سر کوپړۍ لرې کړه، بیا مو د هغې پر ځای نوې پلاستیکي کوپړۍ کېښوده چې مغزو ته کافي ځای وي.» ډاکټر بن ویربج وایي، د جراحۍ کار چې ۲۳ ساعته یې دوام وکړ، بریالی و، د ناروغ وضعیت بیحې نه شوی، د سترګو نظر یې هم بېرته عادي حالت ته راګرځېدلی او [illegible] کې نه لیدل کېږي. ډاکټر بن ویربج په وینا د اضافي تولید تکنالوژۍ یا درې بعدي چاپ دا امکان برابر کړ چې د ناروغې د سر کوپړۍ دقیقاً په

هغه اندازه جوړ شي چې د هغې د سر اصلي کوپړۍ وه. هغه روغتون، چې دا جراحي عملیات په کې شوي، وایي نه درې بعدي چاپه د هډوکو د نورو ناروغیو په درملنه کې هم کار اخیستل کېدای شي په تېره بیا هغه هډوکي چې سخته صدمه یې لیدلې وي

سپورټ مو له ناروغیو ساتي

ترینر محمدسرور ((اکبري))

سپورټ په ټولیزه توګه د انسانانو روغتیا ته ګټه رسوي او د عمر داوږدوالي لامل ګرځي. په اوسني عصر کې په سلګونو بېلابېل سپورټونه شته، چې ګڼ وګړي د خپلې روغتیا د ساتنې لپاره پرې بوخت دي. یو له دغو سپورټونو څخه داندام د پرورش سپورټ دی، که څه هم دغه سپورټ ډېر دروند دی، خو مینه وال یې ډېر دي. د ارش داندام دپرورش کلب په کابل ښار کې ځوانانو ته دسپورټي خدمتونو دوړاندې کولو په تړاو فعالیت کوي او ډېر ځوانان په دې کلب کې غړیتوب لري او دهېواد په کچه لوبې ترسره کوي. په همدې تړاو د هېواد ورځپاڼې خبریال دارش کلب له ترینر ورزشکار محمدسرور اکبري سره مرکه کړې، چې تاسې درنو لوستونکو ته وړاندې کېږي.

پوښتنه: سپورټ په ټولیزه توګه د انسان روغتیا ته ګټه رسوي، دپرورش اندام سپورټ څنګه دی؟

ځواب: ټول سپورټونه ځانګړي اصول لري، سپورټ کول فزیکي لوړتوان غواړي لکه غېږې نیول، بوکس، کاراته او داندام پرورش چې له درنو سپورټونو څخه شمېرل کېږي او ډېرې هلې ځلې او انرژي غواړي. له نیکه مرغه، په وروستیو کې دغه سپورټ د ملکي کچې خواته یون پیل کړی دی. دغه سپورټ له ډېرې پخوا راهیسې په افغانستان کې شتون درلود او خلکو او ورزشکارانو ورسره بلدتیا درلوده، خو په مسلکي ډول نه ترسره کېده. کوم افغانان، چې په بهرنیو هېوادونو کې مهاجر شوي وو او هېوادته له راستنېدو وروسته کومې تجربې یې، چې درلودې له ورزشکارانو سره یې ګډې کړې، کړار کړار یې په ورزش کې خپل ځای وموند او اوس مونږ ګورو، چې د پرورش اندام سپورټ دمسلکي کېدو خواته روان دی. افغانستان دڅوکلونو په موده کې دپرورش اندام په برخه کې په نړیواله کچه یې لاسته راوړنې لرلې. کومو ځوانانو، چې په مسلکي توګه داندام د پرورش تمرین کړی، په بهرنیو هېوادونو کې یې په نړیوالو لوبو کې ګډون کړی او په آسیایي لوبو کې یې مډالونه له ځانونو سره هېواد ته راوړي دي. اوس غواړم داندام دپرورش د سپورټ دځانګړتیاوو په تړاو ووایم، چې دغه سپورټ له نورو سپورټونو سره ډېر توپیر لري، ځکه داندام د پرورش سپورټ لوړ فزیکي توان غواړي او همدارنګه دخوړو سیستم یې نظر نورو سپورټونوته توپیر لري. نو کوم کسان، چې داندام د پرورش سپورټ ته مخه کوي دغه ټکي ځانګړتیاوې او اصول باید په پام کې ونیسي که چېرې په دې برخه کې ورزشکار معلومات ونه لري، معکوسه پایله ترلاسه کوي اوددې پرځای، چې اندام یې ښه شي، بدرنګه کېږي. نو دغو ټکیو ته باید پاملرنه وکړي.

پوښتنه: دنورو سپورټونو په پرتله، داندام دپرورش سپورټ څنګه دی؟

ځواب که چېرې په نړیواله کچه دلوبو بهیر ته اوبه ځانګړې توګه داندام د پرورش سپورټ ته نظر واچوو، لکه والیبال، فوټبال او کرکټ چې په المپیاکي منل شوي دي اوهر کال یې لوبې دایرېږي په هغې کچه تړاو سره د پرورش اندام سپورټ نه دی مطرح شوی، ځکه دغه سپورټ نظر نورو سپورټونو خپلې ځانګړتیاوې لري، خو له ستونزو سره سره دڅوکلونو راهیسې اوږدو کسې افغاني ورزشکاران په ځلېدلي او هېوادته یې مډالونه راوړي دي، خودنړیوالو ورزشونو په پرتله دومره دپاملرنې وړنه دي. یا داچې دغه ورزش ځانګوالی اونوعیت همداسې دی اویا داچې دالمپیک دملي کمېټې لخوا فعالیت اونه پاملرنه ده، خو په هره وجه، چې وي دڅوکلونو په پرتله داندام د پرورش سپورټ په افغانستان کې په ځلېدلي او دمسلکي کېدو خواته روان دی.

پوښتنه: کوم ځوانان، چې داندام د پرورش سپورټ ته مخه کوي کومې ځانګړتیاوې باید په پام کې ونیسي؟

ځواب دانسان دفزیولوژي علم دا ثابته کړې ده، چې دبدنو سپورټونو بنسټیز جوړښتونه دبدن جوړول دي، که یو ورزشکار نه ماهیچې ونه لري اوعضلات یې غبتلي نه وي دوی نه شي کولای داندام دپرورش سپورټ پرمخ بوزي، دبلګې په توګه یو غېږنیوونکی، پهلوان، باید خپلې ماهیچې او عضلات تیار کړي او همدارنګه بوکسر او کراټه کار کوم کسان چې داندام د پرورش سپورټ ته مخه کوي په لومړي پړاو کې باید یوه اندازه پوهه پیدا کړي لکه دحرکتونو، خوړو، دترمولو سیستم اوخپلې نور څیزونه، کوم وخت چې دوی کلپونو ته دسپورټ لپاره راځي باید له ترینرانو سره سلا اومشوره وکړي، چې دوی ورو ورو دحرکتونو سیستم پوه شي، چې بیا دوی خپله وتوانېږي وده وکړي. کسه خدای مکړه څوک دترینرانو له سلا پرته داندام د پرورش په حرکتونولاس پورې کړي او حرکتونه درانه وي، چې په ورسو اویا دماشینونو واسطه ترسره کېږي، نو ځوانان ډېر بیاتې برخای بده پایله ترلاسه کوي کوم مهال، چې ځان ته دخپل سرو حرکتونو له لارې تاوان رسوي، بیا نه شي کولای، چې دغه تاوانونه جبیره کړي په ټولیزه توګه زما سپارښتنه ځوانانوته داده، له هر ډول سپورټ سره، چې مینه لري باید ترسره کولونه یې ورو داګې لن دالته شوي چې سپورټ دانسان دژوندانه له اړتیاوو څخه شمېرل کېږي، لکه څنګه چې دانسان دژوندي پاتې

۷ مخ

محمدسرور (اکبري)

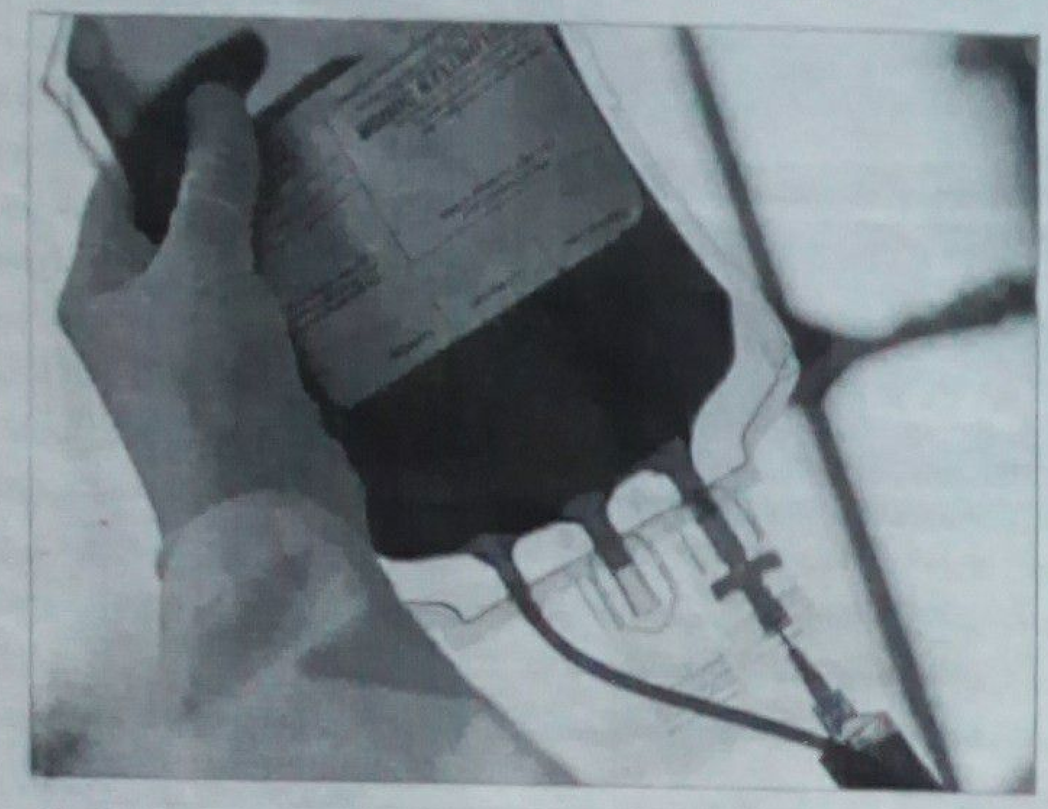

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادبي پاڼه

په لنډیو کې رانغښتي مفاهیم

نعیمه غني

[illegible]

کیلماست،
په پورتنیو لنډیو کې هم لاس لر زلمي کیانتل د لنا لیبدي په مفهوم کارول شوي دي

۴. که مې پښتو لر سره نه کړه
یا به لونګۍ لر سره څنګه تاوومه

همداراز

ښکلي دي پاس په ورو څو کېږده
وطن پردې دی چې واده درپسې څمه

که د دې لنډیو پس منظر ته ځیر شو نو رانه څرګنده به شي چې لونګۍ اوښکې په پښتنو کې د یو نارینه دغرور او غیرت څرګندوني کوي او هغه یې په ساتلو مکلف دي اوپه دوهمه لنډۍ کې داسې ښودل کېږي چې یوه پښتنه ښځه د یوه پښتانه نارینه په غرور داچمنه ده او د هغه تر څنګ خان څوندي احساسوي ځکه په هره ټولنه کې نارینه وګړي د ټولنې د پولو او په تېره بیا د ښځینه وګړو د ساتلو مسؤولیت لري

۵. په مازدیګر دې کوي بار کړي
په مازدیګر د ګنهګارو کوي څینه

د یوه کار شروع له مازدیګر څخه دپښتنو تر منځ نه ده مروجه دا ځکه چې د دوي په اند مازدیګر لنډ وي او هغه کار چې په دغه مهال شروع شي هغه به بې برکته وي خو د دې لنډۍ په اړه باید ووایم چې کله به په پخوانیو حکومتونو کې کوم چا څه ګناه کړې وه نو د چارواکو یا قومي مشرانو له خوا به په زور او جبر کډه کولو ته اړ ایستل شو، یعني تبعید به شو نو د وخت په نه پام کې نیولو سره به یې هغه ته د هغې ورځې تر پایه د کډې کولو امر وکړ نو نوموړي کس به په مازدیګر کې هم کډه کوله چې دا [illegible] نه مخاطبه ده او هغه ته وایي چې نه خو به کومه ګناه نه یې تورن چې په مازدیګر کې کډه کوې چې ښلې دا به کوم مین نه [illegible]

[illegible]

کله وي چې هغه نه د مینې سزا ورکول کېږي، لکه د یوه ګنهکار په څېر چلند ورسره کېږي او بې وخته د وطن پرېښودو ته اړ شوي

۶. اورېل په لوره نه ورانېږي
چې وخت یې راشي سلابي یې ورانوینه

د دې لنډۍ تر شا د پښتنو یو دود پروت دي او هغه دا چې پخوا به پښتنو نجونو خپل وېښتان، چپه کاکل، جوړول او هیڅ کله به یې هغه په مینځ نه پرانیستل او دا چې یوه پېغله نجلۍ دې وېښتان په مینځ پرانیزي یو عیب ګڼل کېدو خو د واده نه یوه شپه مخکې به د کلي نجونې او ښځې رابولې شوې او د نجلۍ ورور یا بل نږدې نارینه به په یوه خاص دود سره په یو (سلایي) دهغې وېښتان پرانیستل او له هغې وروسته دې کولې شوې چې خپل وېښتان هم چپه کاکل جوړ کړي، هم یې په مینځ پرانیزي البته واده شویو میرمنو به بیا ډېر څله چپه کاکل نه جوړاوه او دا کار یې د نجونو فیشن ګاڼه اوس هم په ځینو لرې پرتو سیمو کې دا رواج څه ناڅه شته خو په پراخه توګه له مینځه تللي خو دا لنډۍ هغه دود ته په پام سره وېل شوې دې او داسې نورو لنډیو ته په پام سره ویلی شو چې لنډۍ که له یوې خوا ډېرې ساده او عام فهمه شعري ټوټې دي له بله اړخه یې ډېر لرغوني مفاهیم په ځان کې رانغښتي دي چې پوره تفسیر او وضاحت ته اړتیا لري او د پښتنو کلتور پېژندګلوي تر ډېره له همدې لنډیو کېدای شي له دې ورهاخوا د تاریخ، دود او دستور، د هغه وخت خیال او فکر، سیاسي او ټولنیز شعور، د ژوند د کچې او ټولنیزې ودې په [illegible] دي چې د حقایقو په معلومولو کې له موږ سره ډېره مرسته کولی شي خو په دې شرط چې په دقت سره مطالعه او تفسیر شي

د (چهار یادواره) کتاب له چاپه را ووت

په دې وروستیو کې په ټوله نړۍ کې د کتاب ورځ ولمانځل شوه په رښتیا هم کتاب د خبرو اترو هغه خوږه خزانه ده چې تل په خلاصه پنډه او له انکاره پرته له هرچا سره خبرې کوي او په هره برخه کې خواږه معلومات ورکوي. کتاب د بشر د معلوماتو د ډېرولو هغه اغېزمنه وسیله ده چې پخواني ټول علوم یې په خپلو پاڼو کې ساتلي کړي او امانت یې زموږ تر زمانې پورې را رسولي دي. د صنعت اوتکنالوژۍ په پرمختګ سره کتاب خپل ارزښت له لاسه نه دي ورکړي ځکه د نن ورځې انټرنیټ، فیس بوک، ویبلاګ او ورته نورې کمپیوټري پدیدې له هرډول خطر سره مخ کېدای شي که نور نه وي د وایرس په نوم هغه پدیده چې پخپله د همدې کمپیوټرونو د کمپنیو له خوا جوړېږي د سترګو په رپ کې په زرګونو پاڼې معلومات له منځه وړي او بربادوي یې او له بل پلوه ددغو وسایلو د معلوماتو مطالعه هم په داسې ځای کې شونې ده چې هلته برېښنا یې اسانتیاوې موجودې وي، خو

کوي او معلومات ورکوي. د کتابونو [illegible] [illegible] په ګټه [illegible] پرته له [illegible] شي [illegible]

په هرصورت د کتابونو له ډلې څخه یو هم د (چهار یادواره) په نوم کتاب دی چې په دې وروستیو کې د مصطفی عمرزي په هڅه او هڅو په ۱۷۰ مخونو کې لیکل شوی دی او د افغانستان د لیکوالانو او شاعرانو ټولنې لخوا په دري ژبه د ۱۰۰۰ ټوکو په تیراژ چاپ شوی دی په دغه

کتاب دغه شرطونه پر ځا نه پدې په کور کلي غرونو او رغونو کې له هر چا سره په مینه او ورین تندې خبرې ټولګه کې د سراج الدین سعید، سعدالله خان صافي، محمد جان فنا او قمر الدین ګلسیري ۱ مخ

شکوه

محمدکبیر ((دیدار))

باشیدی تونمک به زخم دلم
فریاد کشم وګویم وای دلم وای دلم
یک روز تو رحم ومروت بحالم نه کردی
دل بستم به عشق تو که چون شد حاصلم
بګزار که عشق توبه جانم باشد
هردردی که می کشم به آن نیزمایلم
من بدرد هجران تودرګیر شدم
جوان بودم به عشق توپیرشدم
الف بود قامتم چون دال شد
هردم به نګاه هایت هدف تیري شدم
ګرچه باکشتی شکسته دورازساحلم
اینراخوب بدان که من عاشقم
نګاه دوچشم سیاهت چنان سوخت مرا
فریاد کشم ز درد بنګر که من بسملم
دیوانه عشق تو شدم و دربند اسیر شدم
ازدست پیری حالا سینه ګیر شدم
شاعری بودم که نقش خیال ترامی کشیدم دردل
حالا که پاماندو وهم خمیر شدم
هرنازوکرشمه ترا تا ابندم خریدم بجان
باسوختن جان به درد عشق تونیز مایلم
ګرمی پذیری که بدرد عشقت جان دهم دیدار
حرفی ندارم به حرفهای شرین توقایلم

ولسي ادب یا فولکلور

په کاکړیو غاړو کې د ځایونو نومونه

څېړنوه_ علي محمد منګل

کاکړۍ غاړې لکه لنډۍ، د پښتو په شفاهي او فولکلوري ادب کې ستر ځای لري، یو بیته دي، چې لومړی نیم بیتي اودوهمه نیم بیتي یې په اتو او یا اوو هجاوو سره ویل کېږي، قافیه یې سره برابره وي، د پښتانه ولس په تېره د کاکړو د ژوند په هره برخه کې په مینه، خوند او تس سره ویل کېږي، چې موږ به یې دلې د سیمو او ځایونو په برخه کې وړاندې کړو

هند. هندوستان

هند، دلري، له سترو او پراخو هېوادونو څخه دی، چې دلویې آسیا په درېیو سترو ټاپو وزمو کې راځي، دهندوستان ده غه خلوږ ستر هېواد ارزښت لازیات کړی اوله اروپا، افریقا، جاپان او استرالیا سره یې دهغه تجارت ټینګه کړی دی. دسرطان کرښه دا هېواد په دوو برخو وېشي، په شمال اوخلیج کې یې دهمالیا غرونه پراته دي، چې دا دنړۍ ډېر لوړ غرونه ګڼل کېږي. داغرونه ددې مانع او څنډ ګرزي، چې دشمال ساړه بادونه هند ته ننوزي، له همدې امله دهندشمالي اوارهوار میدانونه سره له دې، چې په معتدله سیمه کې پراته دي په اوړي کې ډېرتاوده وي.

دهند خاوره ډېره لویه ده، لوی لوی ښارونه لري، چې مشهور یې ډهلي، کلکته، بمبۍ، اسام، او نور دي. هند دپښتو په ولسي ادب کې ډېر یادشوی دی، داستاد محمد صادق ژړک وروړ، په کاکړي غاړو لوی او درانه ادبي اثر کې یې مانه یوه کاکړي غاړه په دې اړوند رااخسترګو شوه، چې درانه وړاندې به یې کړو، خو د مجاورت دعلاقې له مخې، چې د کراچۍ ښار دهند په رنګ رنګین برېښي پوره دهند لنډه پېژندنه په همدې لیست را اخستل شوې ده، هیله ده، چې لوستونکي به یې غلطي ونه ګڼي، دا یوه معترضه جمله اوزاېښوده بادونه د هند ښاهوم مسائلو له کېله په دې ټولګه کې وکتل شوه کاکړي غاړه داسې ده

دلې ژوب څرې ښوی
یې د سندر تر کراچۍ
(کاکړي غاړې، ۲۹۵ مخ)

وطن

دا څومه ده، چې وطن څرېدا کېدو ځای دی، نو وطن له هېواد، خاوره اومملکت هم ویل کېږي، هرقوم او ولس ځانته وطن لري، دهرولس ډیاره وطن ډېرخوږوي، په دې اړه داپښتو متل څومره خوږه او په زړه پورې مطلب اواده لري: «هرچاته خپل وطن کشمیر دی» معنا داچې هر چاته څرېدا کېدو او اوسېدو وطن ډېر خوږ اوګران دی، لکه داپښتو لنډۍ یې، چې مثال دی

هرچاته خپل وطن کشمیر دی
مانه کشمیر دی دکاکړو شینکي غرونه

په کاکړي غاړو کې، دولسي ادب دنورو اقسامو په شان، دوطن یادونه ډېره په مینه شوې، دګران استاد محمد صادق ژړک د کاکړي غاړو دلوی سین څخه به په دې باب دغو مرغلرو دلې ځای ورکړو

وطن کې اوبو څلونه
زه پرګوزم دګران پلونه
(کاکړي غاړې، ۲۸۰ مخ)

خپل وطن ډېر پورې اورسه
زما له ځنګه دخاک جورسه
(کاکړي غاړې، ۲۵۴ مخ)

دوطن میوې په ګل سي
خلک یې خوري زما به قاتل سي
(کاکړي غاړې، ۲۸۴ مخ)

څوانان ډېر دي په وطن کې
ګل څوند سنا په ډېدن کې
(کاکړي غاړې، ۲۰۵ مخ)

سپین بښن یې سي ټک تور
خپل وطن څوارۍ ډېر زور
(کاکړي غاړې، ۲۶۸ مخ)

سپین ښر به واورۍ تور
پردې وطن څوارۍ ډېر زور
(کاکړي غاړې، ۲۷۳ مخ)

مسافر خپل وطن
ادي پخلا که سروین
(کاکړي غاړې، ۴۴۲ مخ)

یوواز راسه په ډېدن
یا مه ځربانه دی وطن
(کاکړي غاړې،

وطن لاندي کړی ګرځو
ځي ملګ خالي سوله ګرانو
(کاکړي غاړې، ۴۹۲ مخ)

یو واره راسي پېراړي
وطن داور رالګوي
(کاکړي غاړې، ۴۹۸ مخ)

یوبرڼانه ده ولیاړه
پراخ وطن دی دزوب غاړه
(کاکړي غاړې، ۴۹۸ مخ)

ولات

دعزیزاو ګران ورور محمد صادق ژړک استاد، په کاکړي غاړې لوی سیندکې، دولات کلمه ډېره په مینه یاده شوې اوراغلې ده، په پښتو قاموس کې ماته ترنظر راغله، خوځیني مشران پښتانه او درنې پښتنې یې په لنډیو کې راوړي، چې دیوې ورې سیمې، کلي، محل، چولې او کوچې په معنا سره راځي زه منګل کوچنی ماشوم وم، زموږ دکلي دوې مشرانې ښځې په څه کار اوخبره سره قارجنې شوې، خبرې یې سره واړولې او راواړولې، یوې ورته وویل، چې ددې دا ویل دلنډۍ، تپې، مسرۍ اوټیکې په رنګ کې و، ډېره ژوره معنا یې ورکړه، چې د ولات، کلمه یې یکې یاده کړه، ماچې کله دکاکړو غاړو دردانې لوستلې دولات، کلمه مې څو ځایه یکې ولوستله او داسې رامعلومه شوه، چې ولات به په محلي اوسیمه ییز لحاظ د هرچاد خپل نږدې واړه ځای، کوربړ او حوس یاد مالت اوولایت په مفهوم سره وي، ځکه هغه لنډۍ، چې زموږ دکلي مشرې پښتنې دغې یلې نه وویله، داد خپل اونږدې محل په معنا راځي، چې هغه لنډۍ اوتپه یاټیکې اومسرۍ داده

په دایږدي ولات مې څه دي
غږ که به واخلم لږي به برنجومه

دالنډۍ په دغې یه هم ویل کېږي

په دایږدي ولات مې څه دي
غږ که به واخلم شرومې به ومنمه

دا یه دي معنا، چې ای خوري! ستا په کور، محل، بنګله اومالت کې خوزما څه نشته، ولې شور اوغالمغال را سره کوې، خپل ولات کې به کښېنم خپله غږ که به منمه

په هرحال، په کاکړۍ غاړو کې دولات کلمه یاده شوې ده، چې دلې به په مینه سره ورته ځای ورکړو، چې به په خوند اوخرچ ډېره یکې راغلې ده بکوبه

دکاکړستان په لوېې سیمې اوشکلي وطن کې، په سوونو کلي وجود لري، د دغو ډېرو پښتني کلیو په لړ کې، یو کلی دبکو به په نوم هم دی، چې دا د پښتو د ډېر خوږ ژبي او ډېر نومیالی وتلي شاعر پیرمحمد کاکړ پلرنی کلی دی، پیر محمد کاکړ، چې دپښتو په کلاسیکو شاعرانو کې ډېر وتلی نوم لري او ډېر یوه عالم و احمد شاه بابا ته ډېر ملي و، دپلارنې کلي څخه یې خپل دربار کندهار ته وغوښت اودخپل زوی سلیمان داستاد اوښوونکې په توګه یې هغه لارښودکړ، دا شان یې په دربارکې ورته دولتي لوړ مقام هم ورکړ، پیرمحمد کاکړ دپښتو په شاعرۍ کې وتلی نوم لري، دا شان په ګرامر پوه هم و

په هرحال دبکو به، دکلي نوم دپښتو په کاکړۍ غاړو او دردانو کې په مینه یاد شوی دی، زموږ ګران هڅاند اوتپاند استاد محمد صادق ژړک، په خپل درانه اثر کاکړۍ غاړې کې داسې یاد کړی دی، چې ورته خیر به شو، څه به یې کنلي دي

سرې بکو بې لوړ د خاردی
پیرمحمد پر کندهاردی
(کاکړۍ غاړې، ۶۶ مخ)

اسپه زین پیرمحمد وړي
بکو به برد مېتر زي
(کاکړۍ غاړې، ۶۶ مخ)

دالنډۍ اوتپه هم په دې اړوند رنګینه اوګلورینه برېښي

دمانه پاتې شوې بکو به
که وې بولې دې ګلان شي څه یې کمه

فرهنګ ، هنر ، اقتصاد او ټولنه

د مني ګل مشاعره د پرتمینو مراسمو په ترڅ کې جوړه شوه

د میدان وردګو والي ساغلي عبد المجید خوږیاني غونډې ته د وینا په حال کې

حیات الله حلیم

«هوښیار شئ» فلم د هغو خلکو له فریبونو پرده پورته کوي چې د فیسبوک پر پاڼه معصومې نجونې د خپلې مینې په جال کې ګیروي

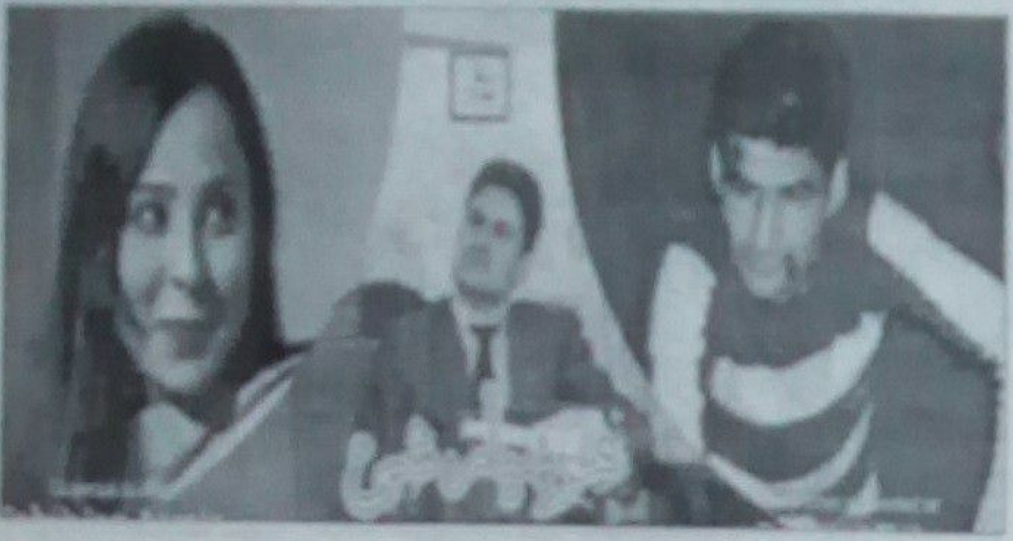

نورولي سعید شینواري

ښځه او ټولنه

مکلفیت های یک زن افغان

ای کاش انسان یک جنس ویک رنگ میشد تا ظلم و بی عدالتی بنام نژاد زبان وزن و مرد در قرار های سیاسی و اجتماعی به وجود نمی آمد و انسان با همه عواطف طبیعی که در سرشتش بود ظالم و حاکم نمیشد.

آری ما به عنوان زن افغان ازینکه در داخل جامعه افغانی زندگی می کنیم و در برابر پدیده هایی که مربوط به عرصه های مختلف زندگی مردم کشور عزیز ما میباشد شدیداً متوجه شده و در برابر آن می اندیشیم در حالی که ما در قرن ۲۱ زندگی داریم و مردم جهان صنعتی از روی علم و دانش خود در بستر آسمان رسیده و از هر نگاه در آرامش هستند از تمام حقوق طبیعی و وضعی برخوردار اند ولی در کشور ما چنین نیست، با کمال تاسف کشور ما طی سه دهه جنگهای داخلی که بستر آن ناشی از مداخلات خارجی در زور آزمایی دو بلاک استعمارگر سیاسی بود و در نتیجه کشور ما را از سیر تکاملی اجتماعی، سیاسی، صنعتی، فرهنگی وغیره دو رنگه داشته و این روند باعث گردید تا کشور ما در طبقه بندی کشور ها از نگاه صنعتی بودن وخود کفایی در ردیف کشور های جهان سوم قرار بگیرد که مردم ما امروز شاهد این وضعیت ناگوار در عرصه های مختلف میباشند و بالاخره به این نتیجه میرسیم که اتباع کشور اعم از زن ومرد باید در آبادی کشور تلاش نمایند و از طریق راه های مناسب ومنطقی از کشور های جهان پیشرفته در عرصه های مختلف طلب کمک وهمکاری نمایند و هر عمل غیر منطقی که به منافع ملی کشور مضر باشد آن بطور جدی پیگیری گردد و قوم گرایی، ملیت پرستی، خشونت وقدرت طلبی های بیجا که درگذشته هم باعث بربادی کشور ماگردید جداً پیگیری شود از حضور جامعه بین المللی در افغانستان در هر عرصه کمک وهمکاری گیرند وبالاخره نواقص حکومت خود را اصلاح

ساخته و دولتی را ایجاد نمایند که به منافع ملی به صورت واقعی بیندیشد از اینکه به عنوان زن افغان در مورد زنان دیگر نظریات خود را ابراز میدارم، تا در وضعیت زنان پیشرفتی به وجود بیاید باید خود زنان در این زمینه اراده جدی از خود نشان دهند وجهت گرفتن حق خود آماده شوند زیرا همانطوریکه مردم می گویند حق داده نمیشود بلکه گرفته می شود اگر زنان جدیت به خرج ندهند وسکوت اختیار کنند هرگز به حقوق قانونی ومشروع خویش در خانواده واجتماع نایل نخواهند شد، برعلاوه دسترسی مستقلانه به اقتصاد زنان را قادر میسازد تا برای رشد ظرفیت های خود بیشتر سرمایه گزاری نمایند و تعلیمات فرزندان خود را تامین نمایند سهم گیری زنان در تامین مصارف خانواده نقش آنها را به حیث شریک زندگی در موقف مساوی با مردان خانواده نشان میدهد بر علاوه فعالیت های زنان برای تامین منابع اقتصادی آنها را به کار بیشتر وتماس بیشتر به اجتماع میکشاند که این موضوع از یک طرف برای رشد درک وآگاهی ظرفیت زنان مفید واقع میشود و از طرف دیگر حضور زنان در اجتماع حساسیت های دوامدار را که در طی سالیان جنگ شکل گرفته است از بین خواهد برد و بر علاوه زنان از طریق اشتراک در ساحه کار مهارت ها وظرفیت های خود را رشد میدهند که این موضوع حضور کیفی قوی زنان را در حیات اجتماعی وسیاسی کشور نیز تامین خواهد کرد دولت باید فرصت های لازم شغلی درآمد زا را برای زنان مساعد گرداند سطح آگاهی زنان از منابع تامین کننده اقتصاد از اهمیت فوق العاده برخوردار است

زنان آگاهی حاصل نمایند که حقوق اقتصادی آنها در اسلام، قوانین افغانستان وستندردهای جهانی کدام ها اند و چطور میتوانند به آن دسترسی داشته باشند به این منظور دولت وموسسات همکار در تامین حقوق زنان از طریق به راه انداختن برنامه های تنویری وآگاهی دهی زنان را متوجه این فرصت ها بسازند.

نسرین یوسفزی

په تېرو څو کلونو کې سوداګرو ښځو په بېلابېلو برخو کې پانګه اچولې ده

د افغانستان د پانګوالې د ملاتړ اداري یا آیسا د رپوټ له مخې، په تیرو څو کلونو کې سوداګرو ښځو په بېلابېلو برخو کې پانګه اچونه کړې ده چې تر ټولو مهمې یې د ساختماني، تولیدي او لاسي صنایعو برخې دي. د آیسا د عامه اړیکو مسوول روح الله عشرت احمدزي وایي، په ۱۵۲ شرکتونو کې د شرکت رئیساني او مرستیالانې ښځې دي، په ۷۲۱ شرکتونو کې ښځې یوازې د رئیسانو په توګه او په ۵۲۲ شرکتونو کې د مرستیالانو په توګه دنده ترسره کوي چې په بېلابېلو سکتورونو کې یې پانګه اچونه کړې ده. سره له دې چې ښځې د سوداګریزو چارو پرمخ وړلو نه ټولتیا لري، خو ځینې ستونزې لکه مارکېټ ته نه لاسرسی، د کار په بازارونو کې د نارینه وو رقابت او امنیتي ستونزې د ښځو د سوداګرۍ په لار کې لوی خنډونه بلل کېږي. د سوداګرو ښځو د شورا غړې حبیبه رووفي چې د لاسي ګنډلو په برخه کې کار کوي او د نارینه وو غاړې، واسکټونه، خولۍ، د ښځو او ماشومانو جامې او د خوب خابونه ګنډي وايي، تولیدات یې ډېر ښه او لوړ کیفیت لري، خو څوک یې پوښتنه نه کوي او نه هم ورته په بهر کې د نندارتون د ګډون بلنه ورکوي. د هغې په وینا، په تیرو کلونو کې به یې د (AWBC) دفتر له لارې په نندارتونونو کې ګډون کاوه او خپل محصولات به یې خرڅلاو ته ایښودل، خو اوس په کوم نندارتون کې ګډون نه کوي او د بهر په هر مارکېټ کې چې یې پیرودونکي پیدا کړل، خپل محصولات پلوري. نوموړې له دولت څخه غواړي چې د سوداګرۍ په برخه کې ښځو ته تړینګونه ورکړي او دا زمینه ورته برابره کړي چې په خپلې سوداګرۍ کې بریالیتوب ترلاسه کړي. خو بلخوا د آیسا د عامه اړیکو مسوول روح الله عشرت احمدزی بیا وایي، د سوداګرو ښځو لپاره د فرصتونو د موندلو په لار کې له هغوی سره تل همغږي دي او هغوی ته د مارکیټینګ مسوولیت هم د حکومت پر غاړه دی او هم پخپله سوداګرې ښځې یې مسوولیت لري. د احمدزي په وینا، هر

سوداګریزو فعالیتونو او صنعتي پارکونو د جواز اخیستو فرصتونه برابروي. «که څه هم د بازار موندنې په برخه کې له سوداګرو ښځو سره مرسته کوو، خو د کله چې په کوم هېواد کې نندارتون جوړېږي، افغانستان له یکې ونډه ورکول کېږي، خو دا نشي کېدای چې ټولې سوداګرې ښځې دې یکې ګډون وکړي.

هڅه او هاند مو ژوند هوسا کوي

ع، ملاحت

د سپورت نړۍ

د هند د سینما ستورو د هندوستان د غوره لیګ سیالۍ وګټلې

د هندوستان د کرېکټ غوره لیګ سیالیو جام د هندي سینما وتلي ستوري او پاچا شاهرخ خان ولبډلي، کولکتې، نورله کړ او په وروستي پایلوبه کې یې د هندي سینما د ملي وتلي لوبغاړي پرېتي یې د ۲۰۰ منډو هدف وټاکه. د دوی په توپ وهونکو کې ساها لر نورو په وخلېد او د ۱۱۵ منډې یې وکړې. کولکتې د هدف په تعقیب کې د لوبې پیل ښه نه و منیش پانډې ښه ولوبېد او ونماځځه، خو پرېتي پر خپل نازک مخ د خواشینې دوې کوټې را کش کړې، له خاپه ونه خوځېده او په سره تنګ جاکټ کې غلې پاتې شوه، په لاس کې یې سور بیرغ هم زیانده نه برېښېده، د هغې سترګې له اوښکو ډکې وې او خپله ماتې یې په غربو ومنله. دا دویم خل دی چې کولکته د اي پي ایل لوبو اتلولي ګټي.

ای پي ایل اتلولي ګټلې وه، په سږني لوبیز کال کې دواړه لوبډلې درې ځله سره مخامخ شوې، دوې لوبې یې کولکتې ګټلې وې او پایلوبه یې دریمه هغه وه، چې له پنجابه یې وګټله او پــــوه یــــې پنجاب ګټلې وه.

دا دویم وار دی چې کولکته د اي پي ایل لوبو اتلولي ګټي

د لوبې مخکتنه: د هندوستان د کرېکټ غوره لیګ سیالیو په پایلوبه کې د یکشنبې په ماښام د مخکښ فلمي ستورې شاهرخ خان لوبډله ((کولکته نایټ رایډرز)) د بالیووډ د وتلې فلمي لوبغاړې پرېتي زنټا له لوبډلې ((کنګز ایلیون پنجاب)) سره مخامخ شوه. دغه لوبه د هند د بنګلور ښار په چیناسوامي لوبغالي کې ترسره شوه. د کرېکټ د شنونکو په اند کولکته د ای پي ایل په سږنیو لوبو کې په توپ اچونه کې بریالۍ وه او سیاله لوبډله یې پنجاب یا په توپ وهنه کې تر نورو مخته وه. د پرېتي زنټا لوبډلې ((کنګز ایلیون پنجاب)) په لومړي خل د ای پي ایل سیالیو پایلوبې ته لار پیدا کړه. د شاهرخ خان لوبډلې ((کولکته نایټ رایډرز)) بیا تر

د ۷ شپېږو پر مټ یې ۹۴ منډې وکړې. یوسف پټهان هم ۳۶ منډې وکړې او د لوبډلې په بریا کې یې مهم رول ولوباوه. لوبه وروستي اوور ته وغځېده، په اخري اوور کې ۵ منډې په کار وې. د کولکتې توپ وهونکي پیوش چاولا د اخرې اوور په دریم توپ خلورېزه ووهله او په دې توګه دغه لوبه کولکتې وګټله. له وروستي

زنټا لوبډلې، کنګز ایلیون پنجاب، لوبه ماتې وګړه. د دغې لوبې د لیدلو لپاره لسګونه زره ننداره‌چیان راغلي وو او په‌ځانګړې شاهرخ خان او پرېتي هم په کې ګډون کړی و. دواړو ستورو د خپلو لوبډلو د بریا لپاره احساسات څرګندول او ټه هر ګال سره یې خوښي څرګندوله د لوبې پچه د کولکتې کپتان ګمبهیر وګټله او لومړی یې د توپ اچولو

د کولکتې لوبډله: د کولکتې لپاره په دې لوبه کې د توپ وهونکي رابن اوتاپا لوبه خورا مهمه وه. نوموړي د ای پي ایل سږنیو لوبو کې تر ټولو زیات خلېدلی توپ وهونکی دی او په ۱۵ لوبو کې یې تر پایلوبې وړاندې د ۵ نیمه سلیزو پر مټ ۶۵۵ منډې جوړې کړې وې. د نوموړي تر څنګ د ورو توپ اچوونکي سونیل نارایڼ، یوسف پټهان او په خپله د کپتان ګوتهم ګمبهیر لوبې د کولکتې لپاره ډېر ارزښت لاره. کولکتې په نیمه پایلوبه کې پنجاب ته ماتې ورکړه او په دې لوبه کې له روحي پلوه پر سیالې لوبډلې برلاسې وه.

د پنجاب لوبډله: د اي پي ایل په روانو لوبو کې پنجاب تر نورو لوبډلو ډېره بریالۍ وه، دې لوبډلې له پایلوبې وړاندې په خپلو ۱۴ لوبو کې یوازې درې بایللي او د نمرو په جدول کې یې لومړی ځای خپل کړی و. د ای پي ایل د سیالیو یوازینۍ لوبډله ده چې څلور ځله یې د سیالې لوبډلې لپاره له ۲۰۰ پورته هدف ټاکلی. میکسویل د دې لوبډلې تر ټولو بریالی [illegible] یې په ۱۴ لوبو کې ۵۲۱ منډې کړې وې. په نیمه پایلوبه کې پنجاب خپلې سیالې لوبډلې چینای ته ۲۲۶ منډې هدف ټاکلی و. د میکسویل، وریندر سهواګ او کپتان جورج بیلي لوبه د پنجاب لپاره خورا مهمه وه.

دا لومړی خل دی چې د پنجاب لوبډله د ای پي ایل پایلوبې ته لار پیدا کوي

کولکتې تر دې وړاندې یو وار د ای پي ایل اتلولي ګټلې ده

بریکړه وکړه. پنجاب په ټاکلو ۲۰ اوورونو کې ۱۹۹ منډې وکړې او کولکتې ته خلورېزې سره، چې د لوبې ګټل وو، شاهرخ خان پورته شو او خپله بریا یې دې وړاندې په ۲۰۱۲ کال کې د اوسني کپتان ګوتهم ګمبهیر په مشرۍ د

د کرېکټ د لوبغاړو لپاره روزنیز کمپ

په کابل نړیوال کرېکټ لوبغالي کې د ملي لوبغاړو د ورزیا رغونې په موخه روزنیز کمپ جوړېږي. دا د افغانستان د د ۱۰ کسیزې لوبډلې ټاکنه ده په دغه روزنیز کمپ کې به د ملي لوبډلې روزونکي کبیر خان او پیتر انډرسن

ملي ۳۵ کسیزې لوبډلې لپاره یو میاشتنی روزنیز کمپ دی چې موخه یې په هره کچه د ملي لوبغاړو ورزیا او رغونه، نړیوالو سفرونو ته د دوی چمتووالی او د نړیوال جام سیالیو لپاره

ترڅنګ یو شمیر نور کورني او بهرني روزونکي د ملي لوبغاړو پر ورزیا رغونې کار کوي چې په ترڅ کې به یې د لوبغاړو د هراړخیزې ورزیاړغونې په موخه د دوی په ټولو تخنیکي اړخونو

لکه توپ‌وهنې، توپ اچونې، ګار ساتنې او فزیکي چمتووالي کار کیږي چې ټول ضعیف ټکي چې د لوبغاړو په تخنیکي اړخونو کې شتون لري، له منځه یوړل شي. د افغانستان د کرېکټ بورډ چارواکي وايي، چې د ملي لوبډلې د ورزیارغونې لپاره د نړیوالو ماهرو روزونکو تر نظارت لاندې دا روزنیز کمپ په لاره اچول اړین ګڼل دي چې، د دغه روزنیز کمپ په ترڅ کې به ټول هغه ضعیف ټکي چې د لوبغاړو په تخنیکي اړخونو کې یې شتون درلود، په بشپړه توګه له منځه یوړل شي. له بلې پلوه به د نړیوال ۵۰ اوریز جام لپاره یو دایمي شل کسیزه لوبډله وټاکل شي چې له هره اړخه به پیاوړې وي او تر نړیواله جام پورې به په نورو ورته ګټورو روزنیزو فرصتونو کې هم ونډه واخلي.

د کرېکټ څلورمه یو ورځنۍ لوبه له انګلستانه سریلانکا وګټله

د انګلستان په لارډز کې په څلورمه یو ورځنۍ کرېکټ لوبه کې سریلانکا انګلستان ته په ماتې ورکولو د پنځو لوبو لړۍ مساوي کړې ده. انګلستان د لوبې پچه وګټله او لومړی یې سریلانکا ته د لوبې کولو بلنه ورکړه. سریلانکا په ټاکل شویو ۵۰ اوورونو کې د نهو لوبغاړو د سوځېدو پر سر ۳۰۰ منډې وکړې او مخالفې لوبډلې ته یې د ۳۱۰ منډو هدف وټاکه. دغه هدف ته د رسېدو په تکل کې د انګلستان لوبډلې د ۵۰ اوورونو په پوره [illegible] منډو هدف پوره کولو لپاره د انګلستان اته لوبغاړي وسوځېدل. د انګلستان بېټسمېن بټلر تر نورو ښه وخلېد، په یوازې سر یې ۱۲۱ منډې وکړې او د لوبې غوره لوبغاړی غوره شو. د سریلانکا له لوري سنګاکارا ښه لوبه وکړه او د ۱۴ څلورېزو

پر مټ یې ۱۱۲ منډې وکړې. اوس دواړو لوبډلو دوه دوه لوبې ګټلې دي او پرېکړه به پنځمه او وروستۍ لوبه کوي. په مانچسټر کې شوې دریمه لوبه کې انګلستان سریلانکا ته په ۱۰ ویکټو ماتې ورکړې وه. د انګلستان او سریلانکا ترمنځ

دویمه لوبه په ډرهم کې شوې وه، چې سریلانکا انګلستان ته د ۱۵۷ منډو په توپیر ماتې ورکړې وه. خو انګلستان د دغې لړۍ په لومړۍ سیالۍ کې چې په اوول کې شوې وه سریلانکا ته په ۸۱ منډو ماتې ورکړې وه.

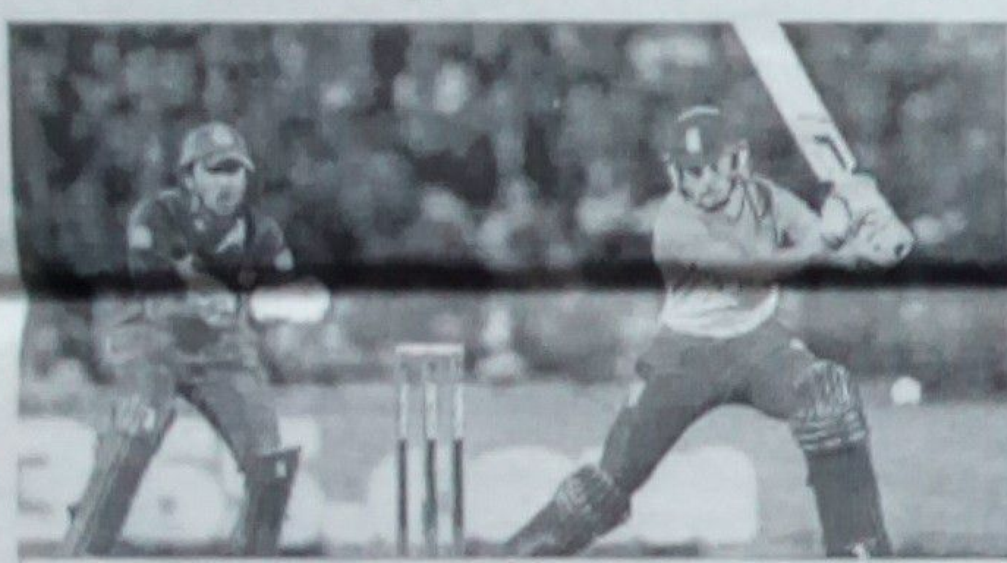

د انګلستان بېټسمېن بټلر تر نورو ښه وخلېد، په یوازې سر یې ۱۲۱ منډې وکړې

((قطر د پیسو په زور د فوټبال د نړیوال جام کوربه شوی دی))

د فوټبال پر نړیوال فدراسیون (فیفا) له دې امله د فساد تورونه لګېدلي، چې ګواکې په ۲۰۲۲ کال کې یې قطر د بېلو په بدل د نړیوال جام د کوربه توب لپاره غوره کړی دی. برتانوي ورځپاڼې سنډې ټایمز سلګونه زره پټ شواهد، ایمیلونه، لیکونه او د بانکونو له لارې د پیسو د لېږد رالېږد په اړه لاسوندونه ترلاسه کړي دي. دغه بېلګې بي بي سي هم لیدلي او د دې پر بنسټ د قطر د فوټبال یوه چارواکي محمد بن حمام د فوټبال د نړیوالو لوبو د کوربه توب لپاره د قطر غوره کولو په موخه د فیفا چارواکو ته پنځه میلیونه ډالر ورکړي

دي. د دغو شواهدو له مخې ۶۵ کلن محمد بن حمام له هغه یو کال وړاندې چې قطر د ۲۰۲۲ کال نړیوالو لوبو لپاره غوره شي د قطر په پلوۍ پرېکړې ته لار هواره کړې وه. د لاسوندونو پر بنسټ محمد بن حمام په افریقا کې د فوټبال چارواکو ته مخامخ پیسې لېږدولې، چې د دوی ملاتړ ترلاسه کړي. که څه هم د دغو چارواکو ډېری یې د رایې ورکولو حق نه لري، خو د سنډې ټایمز د ادعا له مخې بن حمام هڅه کوله دوی د ملاتړ ترلاسه کړي، چې د فیفا اجراییوي کمېټه کې د افریقا پر څلورو غړو د قطر په پلوۍ فشار زیات

شي. سنډې ټایمز وایي د نویو بېلګو پر بنسټ چې کله د محمد بن حمام له زوی حمد ال عبدالله سره اړیکه ونیول شوه، نو له خبرو کولو یې ډډه وکړه. په

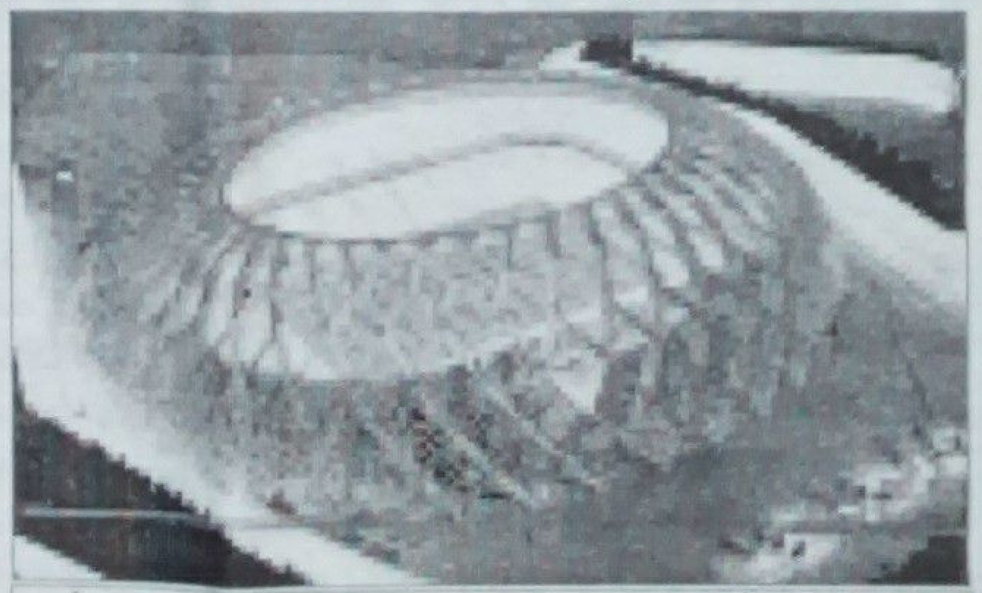

په ۲۰۱۱ کال کې محمد بن حمام دا ډول تورونه په کلکه رد کړي وو

۲۰۱۱ کال کې محمد بن حمام دا ډول تورونه په کلکه رد کړي وو. په ۲۰۱۱ کال کې فیفا پر محمد بن حمام د بډو د تور له امله پر هغه د ژوند تر پایه بندیز ولګاوه، خو یو کال وروسته د لوبو دربیمګړي محکمې د کافي بېلګو د نشتوالي له امله د فیفا دغه پرېکړه لغوه کړه. له دې پرېکړې وړاندې د فیفا خنډول شوي مرستیال مشر جیک وارنر یو ایمیل خپور کړ او په هغه کې یې ادعا کړې وه، چې محمد بن حمام د ۲۰۲۲ کال نړیوال جام د قطر لپاره اخیستی دی. د قطر دریځ دا دی چې له محمد بن حمام سره هیڅ تړاو نه لري.

په پروان کې د کرېکټ اکاډمي جوړېږي

د افغانستان د کرېکټ بورډ له پرله پسې کوښښونو وروسته په پروان کې د ولایت د مقام له لوري د دغه ولایت په مرکز د چاریکار په ښارګي د فوټبال

سټیډیم ته څېرمه ۲۰۰۰ متره مربع ځمکه د کرېکټ د روزنیزې اکاډمي د رغونې لپاره ورکړل شوه چې د کرېکټ بورډ له لوري به ډېر ژر رغنیز کار پرې پیل شي

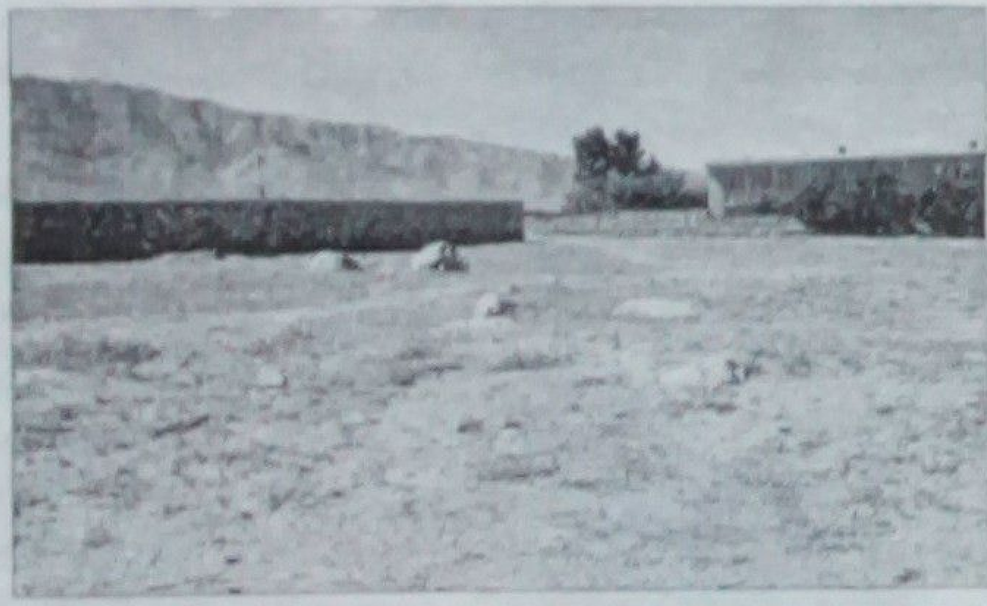

د افغانستان د نجونو د فوټبال غوره لیګ

د افغانستان د فوټبال د ملي فدراسیون د ښځو کمېټې په کابل کې د ښځو فوټبال غوره لیګ سیالۍ پیل کړې دي. د غوراوي په دې سیالیو کې اته لوبډلې د لومړي مقام د ترلاسه کولو په موخه له یو بل سره لوبېږي. د ښځو فوټبال غوره لیګ په داسې یوه لوبغاړې کې پیل شو چې د طالبانو د واکمنۍ پر مهال یې اعدامونه ترسره کېدل. ۱۳ کاله وړاندې په غازي سټېډیوم کې طالبانو هغه کسان اعدامول چې د هغوی د قوانینو له مخې به مجرم ثابت شوي وو او د مرګ سزا ورته اورېدل شوې وه. خو اوس په کې د نجونو غوښه اورېدل کېږي چې د خپلې خوښې لوبډلې تشویقوي، چې د غوره لیګ لومړی مقام خپل کړي. د ښځو فوټبال د غوره لیګ سیالیو د تر سره کېدو اصلي هدف په افغانستان کې د فوټبال په برخه کې د با استعداده

نجونو پېژندل دي. هاجر ابوالفضل د افغانستان د المپیک په ملي کمېټه کې د ښځو فوټبال د ځانګړې مشره ده هغې وایي چې د دې غوراوي لوبو د پیلولو په کابل کې د جوزا میاشتې پر لومړۍ نېټه پیل شوې او د یوې میاشتې لپاره دوام کوي. د لیګ په پای کې به د هغو

یو بل لوی هدف د نجونو په منځ کې د فوټبال ترویجول دي ((زموږ هدف فوټبال ته وده ورکول دي. غواړو د نجونو په منځ کې هم فوټبال رواج پیدا کړي)) د ښځو فوټبال غوره لیګ

نجونو استعدادونه وپېژندل شي چې په دغو لوبو کې یې خلېدلي او وروسته به یې د ۱۴ کلونو، ۱۷ کلونو او ۱۹ کلونو نجونو منتخبې لوبډلې جوړې شي. آغلې ابوالفضل وايي چې په وروستیو وختونو کې افغان ښځو د فوټبال په برخه کې پرمختګ کړی ((د تېرو کلونو په پرتله د فوټبال سطحه لوړه شوې ده. په تېرو کلونو کې به موږ خپلې لوبې په نیمه میدانونو کې کولې خو اوس دغه سیالۍ په بوره لوبغالو کــــې ترســــره کېږي))

لوړې هیلې هغه نجونې یا ښځې چې د فوټبال په غوره لیګ کې لوبېږي، هیله لري چې یوه ورځ به وشي کولای چې د خپل هېواد بیرغ په نورو

هېوادونو کې ورپورته کړي. خاطره چې په غوره لیګ کې لوبې کوي وایي غواړي یوه ورځ د افغانستان لپاره ویاړ راوړي ((زما تر ټولو لویه هیله دا ده چې د فوټبال ښه لوبغاړې شم او د

© DW/H. Sirat

د غوره لیګ یوه لوبډله

خپل هېواد نوم په نورو هېوادونو کې روښانه کړم او ښه مقامونه وګټم)) د افغانستان د فوټبال د ښځو لوبډلې په ۲۰۱۰ کال کې د سویلي اسیا په جام کې په بنګله دېش کې لوبې وکړې دغې لوبډلې په ۲۰۱۲ کال کې د سویلي اسیا په جام کې د پاکستان لوبډلې ته هم ماتې ورکړه په همدې کال کې د افغانستان د فوټبال د ښځو لوبډلې د قطر لوبډلې ته د هغوی په هېواد کې ماتې ورکړه.

د کورنیو هڅونه د غوره لیګ ډېری لوبغاړې د ښوونځیو زده کوونکې دي او وایي چې کورنۍ یې له دې موضوع سره کومه ستونزه نه لري چې هغوی د فوټبال لوبې کوي. خاطره وایي چې کورنۍ یې ورسره خپل هدف ته د رسېدو په لار کې مرسته کوي ((هغه کورنۍ چې روښان فکره وي کولای شي چې خپلې لوڼې درک کړي. دغه کورنۍ پوهېږي چې ورزش د هېواد د ودې لپاره مهم دی. موږ کولای شو د ورزش له لارې خپلو کورنیو ته هم ویاړ راوړو)) د افغانستان د فوټبال فدراسیون په حواله په ټول افغانستان کې ۱۰۰۰ نجونې فوټبال کوي خو د خینو ستونزو له کبله هغوی کولای نه شي چې له یوه ولایته بل ته ولاړې شي.

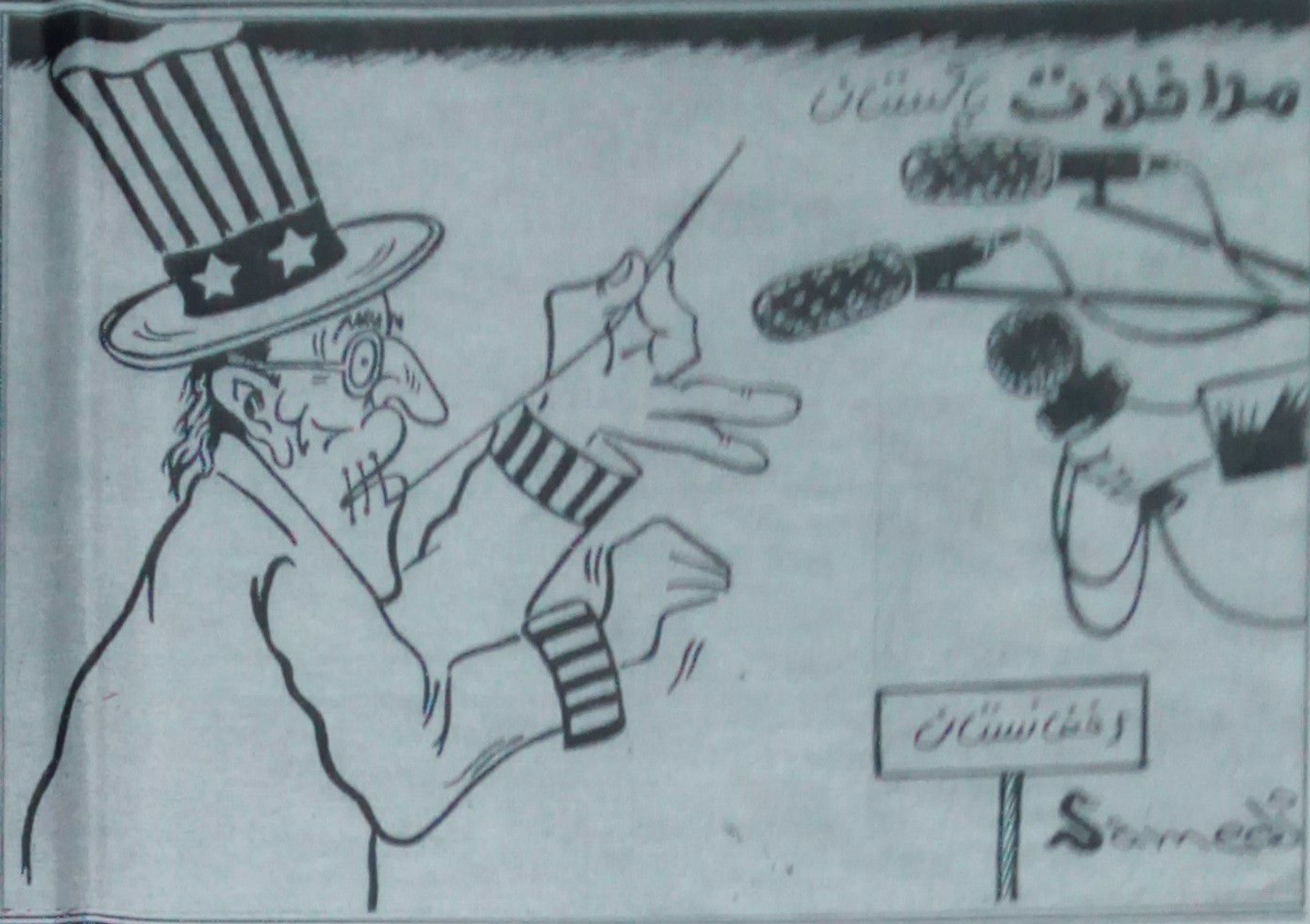

سپورت مو له ناروغیو…

کېدو لپاره آکسیجن او خواړه اړین دي همدومره سپورت هم اړین دي، نو سپورت ژوندانه لپاره ډېر ګټور دی، د انسان هډوکي، عضلات او فکر وده کوي، په ډېره بیا په اوسني حالت کې، چې د مخدره توکو کېت، قاچاق او مصرف ډېر شوی دی او خوانان د مخدره توکو لمنې له پناه وړوړي، همدغه سپورت دی، چې انسان له بدو لارو څخه ژغوري.

پوښتنه: دا اندام د پرورش د سپورت دودې لپاره کومې لاې چارې روانې دي؟

ځواب: د المپیک د ملي کمیټې پلټرنه اړینه ده او کوم هېوادوال چې له بهرنیو هېوادونو څخه خپل هېواد ته راغلي دي، خپلې تجربې له ورزشکارانو سره شریکوي، خوزه تراوسه مدې شاهد نه یم چې د المپیک ملي کمیټې د اندام د پرورش د سپورت دودې لپاره بهرنیو هېوادونو ته ورزشکاران د روزنې لپاره لېږلې وي. داکسان که بهرنه د روزنې لپاره ولېږل شي، دوی کولای شي د اندام د پرورش نوي میتودونه زده کړي او د ورزش په اړه پوهه ترلاسه کړي، خو داچارې تراوسه نه دي ترسره شوې بل داچې ددغه ورزش وده په دې پورې تړاو پیداکوي، چې خوانان خومره ورسره مینه او لېوالتیا لري؟ کوم مهال، چې د خوانانو لېوالتیا ډېره شي، هرومرو دغه ډېر پر خوانانو خپله اغېزه کولای شي

او مخې لاس ګرځي، چې سپورټي اتلولوله وده وکړي، نوې سپورټي لوبې رامنځته شي، چې د اندام د پرورش سپورت له دې هم د مسلکي کېدو او مسلکي کېدو خواته روان شي. اوس نه یوازې په کابل کلپ کې د خوانانو ولایتونو کې هم دغه سپورت وده کړې او خپل ځای یې ټول سپورټونو منځ کې پیدا کړی دی. زه خپله دغې شاهد یم، چې ډېرو خوانانو د اندام د پرورش سپورت ته مخه کړې ده

پوښتنه: دآرش د اندام د پرورش په کلپ کې خونه خوانان د سپورت زده کړه کوي او دزده کړې دود څنګه دی؟

ځواب: دآرش د پرورش اندام په کلپ کې تر ۲۵۰ تنو پورې سپورټي زده کړه کوي اوپه بېلا بېلو ټیمونو کې راځي. کلپ د سهار له ۵ بجو نه شپې تر اته نیمو بجو پورې خلاصه او ورمخ پرانیستې دی، ورزشکارانو ته بېلابېل ترلران سپورټي زده کړه ورکوي اوورته لارښوونه کوي. لوران ترغلبه مهاله، چې زده کوونکي له وزلوسره بلدېږي اوبیا خپل زده کړې حرکتونه پرمخ بیایي مسوولیت لري په دې کلپ کې داسې لوران شتون لري، چې د افغانستان د ملي ټیم غړي دي او څو ځله یې لوبې کړې اوله بهرنیو هېوادونو څخه یې برخمن دي او زده کوونکو ته زده کړه ورکوي. زده کوونکو لپاره لې ترلږه ۱۵، ورځې کار دی،

[illegible]

هېواد – لوړ

حفاظت از محیط زیست وظیفه همگانی…

بیشتری به مردم خویش گردند همچنان طوریکه در سایر کشور ها معمول است باید به مالکین وسایط نقلیه تفهیم گردد تا یکنوع آله کوچک تصفیه کننده دود را در وسایط شان نصب نمایند تا توسط این آله دود موتر ها تصفیه گردیده و به محیط زیست آسیب نرساند شاروالی ها به تنظیف شهر ها توجه جدی کرده با گذاشتن کثافت دانی و تخلیه روزمره آن، از نقاط مختلف شهر های کشور زمینه را برای محیط زیست سالم مساعد سازد به سرسبزی جاده و آبیاری نهال های مثمر وغیر مثمر وبته های زینتی غرس شده دلسوزی وتوجه کنند به دکانداران، هوتلداران وسایر

شهریان تبلیغ صورت گیرد که در تنظیف کوچه ومحیط زیست خود همکاری واحساس مسوولیت کنند بناءً تقاضای ما از مردم افغانستان اینست که محیط زیست خودرا تا حدتوان پاک نگهدارند. ازدود کردن وسوختاندن تایرو موبلایل بی کیفیت خود داری وجلوگیری صورت گیرد و ازشاروالی کابل خواهالیم که محل مناسبی برای کسبه کاران مخصوصاً برای آهنگران درنظر بگیرند وهمچنان برای ذبح مواشی جای ومحل

مناسب را در نظر بگیرند به خاطریکه فضای محیط زیست آلوده ازانکه روانی باعث تشویش عصبی و روانی شهریان می گردد

هدف تحلیل از روزجهانی محیط زیست متوجه کردن همه هموطنان ما به اهمیت محیط زیست پاک والجام کار عملی بخاطر پاک نمودن محلات مسکونی در سراسر کشور می باشد در غیر آن ارائه تقریبات وخوانش مقالات در خصوص تجلیل ازروز جهانی محیط زیست مفهومی نخواهد داشت

«خوشي شوي طالب مشران امنيتي ګواښ…

[illegible]

«د جام خلي دې له نړېدو…

دااروپلیت ددوسیو دېرابرلو اوتنظیم دطرلګوالي په برخه کې په دغه وزارت پورې اړوندو مسوولینو له روزلیز پروګراموله هم جوړ کړي په پای کې د اطلاعاتو اوفرهنګ وزارت د فرهنګي چارو مېین د لرغونو میراث له مسوولینو څخه وغوښتل چې د جام د خلي په باب خبرې دي د لرغوني میراث د سازمان د عمومي مجلس په اجندا کې چې تاکل شوې ده د روان کال د جون میاشتې له پنځلسمې نېټې څخه تر خلیرویشتمې نېټې پورې د قطر په پایتخت دوحه کې جوړ شي شامل کړي، او غښتګ زمه وکړه چې خپلې ټولې هلې ځلې به ددغه مجلس په اجندا کې د جام د خلي دخیروساتنې لپاره وکاروي تر څو پوه شو بیا د جام خلي د ټملرلي په

مرکزکې خاي ونیسي. باختر

«ایران د سوریې…

چې له ستنېدو وروسته ټولي مسلې د سازمان ورکولو د طرحې په ګډون د افغانانو دوېزې تمدید په مثبت نظر سره خبرې ده زیاته کړه په ایران کې مېشتو افغانانو په وړاندې زموږ نظر مثبت دی اوبه ټولو برخو کې همکاري نه لیاریو ده د ایران له لارې د سوریې جګړې ته د افغانانو د استولو په باب خپاره شوي خبرونه په کلکه رد کړل او زیاته یې کړه، زموږ په ستراتیژي کې په سوریه کې د نظامي حل لاره شتون نه لري. له دې امله موږ د سوریې جګړې ته د سرتیرو د استولو په لټه کې نه یو خو ده زیاته کړه، بایې چې افراد په شخصي او مذهبي انګیزو سره له بیلابېلو لارو په دې جګړه کې ګډون وکړي دیادونې ده چې قنسلګرۍ په کابل کې د ایران د سفارت په قونسلي برخه کې د ونو ګلکز [illegible] دیرانستلو لپاره چې دوېزې د صادرولو په برخه کې زیاتې اسانتیاوې برابروي کابل ته سفر کړی دی

امریکا په قرغزستان کې خپله پوځي…

[illegible]

لږ وال هوايي ډګر کې د امریکا له پوځي اډې څخه له یوازي افغانستان بلکې له جنوبي کوریا څخه نیولې بیا تر منګولیا، پولنډ او سلواډور پورې عسکر انتقالېدل امریکا په دغه هوايي اډه کې د قرغزستان حکومت ته نږدې ۲۰۰ ډالې، جنرالورونه، سونګران او فرلیجر پیري اېښې دي دغه پوځي اډه په تورو سرکې د پیټر په نوم نومول شوې وه. پیټر هغه څوک و چې د ۲۰۰۱ کال د سپتمبر میاشتې پر ۱۱ نېټه په نیویارک کې پر سوداګریزو مرکزونو تر برید وروسته د اور وژنې پر مهال یې خپل ژوند له لاسه ورکړ خو په ۲۰۰۵ کال کې دغه اډه «ماناس» د تجهیزاتو د ترانزیت اډه ونومول شوه.

د «چهاریادواره» کتاب له چاپه…

پر ژوند لیک ریا اچول شوي او د دوي کار نامې یې په بشپړ ډول تشریح کړي دي د کتاب په لومړیو کې د سراج الدین سعید پر ژوند لیک او کارنامو رڼا اچول شوې ده هغه چې په ۱۳۱۹ هجري قمري کال د کابل په ده افغانانو کې زیږېدلی دی اوپه ختمه شیوواري پېښتون دی سعید ډېرې لوړې دولتي دندې تر سره کړي د اماني دورې له پېښو را وروسته د سراج الدین سعید ژوند د تښو ددانو په شان ښکته پورته تللي او له خپل هېواده اوسني پاکستان او بیا ایران ته مهاجر شوی دی په کتاب

کې دوهم سجل شوي کس نایب سالار سعدالله خان صافي دی چې د خپل ژوند ډېره برخه یې د ملي دفاع په وزارت کې تېره کړې او د ببرک کارمل د واکمنې پر مهال یې له خپل ژوند سره مخه ښه کړې ده له هغه وروسته د کتاب په پاڼو کې د نایب سالار سعدالله خان صافي د مشر زوی محمد جان فنا یادونه راغلې ده د هېواد په کچه یوه پېژندل شوي ادبي څېره وه ۲۱ ناچاپ اثار لري د کتاب لیکوال ښاغلي مصطفی

عمر زي د خپل کتاب په ۸۲ مخ کې د هغه د شهادت په اړه لیکي: «شهید محمد جان فنا در هنگام شهادتش چهل و هفت سال عمر داشت و در زمان خود از مطرح ترین و معروفترین چهره های نظامي ،فرهنګي و ادبي افغانستان بود کمونستان خدا سلیز ؛ محمد جان فنا را در هنګامې به شهادت رسانیدند که از رهګذر فکري و کرداري ، در بلندي ها قرار داشت. شهید محمد جان فنا در

اوج شان قنا شد.» د کتاب په ۱۰۸ مخ کې د نایب سالار سعدالله خان صافي د دوهم زوي ډاکتر قمرالدین آتسیزي یادونه را غلې دی د طب او فارسي له پوهنځي نه فارغ شوی و، خو خرګنده چې د مثر پالیوم دیالیکټ له فلسفې سره یې ذهني توافق نه درلود نو د جګړې په رټه یې تقاعد وکړ د کتاب په وروستیو کې د حیات الله بخشي له خوا د کتاب د لیکوال مصطفی عمرزي پر ژوند لیک او فعالیتونو هم رڼا اچول شوې ده

حیات الله حلیم

افغان اعلانات

ریاست معارف ولایت کابل پکه درنظر حویلي ده اطاقه را برای مکتب ابتدائیه قلعه شاداي ولسوالي بګرامي با حاجي مولاګل ولد سید محمد ماهانه به مبلغ هجده هزار افغاني برای مدت یکسال قرارداد مینماید موضوع به اطلاع علاقمندان رسانیده شد تا از جریان مطلع باشند. (۱۵۰۱)

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست محکمه ابتدائیه تجارتي کابل به اطلاع محمد حامد ولد محمد خان دوکاندار مارکیت اریانا میرساند تا جهت تعقیب دوسیه تبلي خویش از نشراعلان الی دو ماه به ریاست محکمه تجارتي کابل حاضر شود درغیرآن درغیاب شان تصمیم اتخاذ وانګاه حق شکایت را نخواهد داشت. (۱۵۰۳)

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست معارف ولایت کابل پکه درنظر حویلي ۱۱ اطاقه برای مدرسه دیني کلکان را بانوید ولد عبدالحکیم ماهانه مبلغ ده هزار افغاني برای یکسال قرارداد می نماید موضوع به اطلاع علاقمندان رسانیده شد تا از جریان مطلع باشند. (۱۵۰۶)

◆ ◆ ◆ ◆

پارکینک وسایط شهري واقع سینما پامیر به اجاره داده میشود اشخاص انفرادي ومتشبثین خصوصي که خواهش اجاره ګرفتن آنرا داشته باشند درخواست های خویش را به ریاست عواید شاروالي

کابل سپرده وخودشان از نشراعلان الی بیست ویک روزکاري مراجعه نمایند شرطنامه را ملاحظه کرده میتوانند تضمین اخذ میګردد. (۱۵۰۸)

◆ ◆ ◆ ◆

شاروالي کابل درنظر دارد تا امور ساختمان سالون فاتحه خواني زنانه واقع تپه حصار مربوط ناحیه هشتم را از طریق سکتور خصوصي به داوطلبي بسپارد. اعده از شرکت های مسلکي که از تجارب خوب کاري وامکانات تخنیکي برخوردار بوده و داوطلب باشند تقاضا میګردد که به منظور اخذ شرطنامه ولست مشخصات به ریاست پالیسي وانسجام شاروالي کابل مراجعه نموده وخود شان از نشراعلان الی بیست ویک روز درمجلس افرګشائي اشتراک نمایند تضمین طبق شرطنامه اخذ میګردد. (۱۵۰۷)

◆ ◆ ◆ ◆

شرکت مخابراتي افغان لیلي کام جهت اعمار دوباب تعمیر برای نصب دستګاه های جدید درشهرک امید سبز وساحه ارزان قیمت ضرورت به قرار دادي دارد. شرکت های ساختماني واشخاصیکه اعمار تعمیر های فوق را به شکل قرار داد داشته باشند بعد از نشراعلان الی تاریخ ۲۸/ ۲/ ۱۳۹۳ ساعت ۲:۰۰ بعد از ظهر جلسه تخنیکي وبه تاریخ ۲/ ۴/ ۱۳۹۳ ساعت ۱۰ قبل

از ظهر که روز داوطلبي وافرګشایي است درخواست های خویشرا جهت اخذ شرطنامه به آدرس ذیل سپارند شرطنامه ولیست مشخصات را بدست آورده میتواند تضمین اخذ میګردد
آمریت تهیه وتدارکات
منزل چهارم تعمیر پست پارسل
محمد جان خان وات کابل افغانستان
شماره های تماس ۰۲۰۲۱۰۲۴۴۴۰_
۰۲۰۲۱۰۲۴۴۴۰_۰۷۵۲۰۳۰۲۰۱
۰۷۵۴۰۱۰۰۰۲_۰۷۵۲۰۳۰۲۰۱
ایمل آدرس
m.hamed@afghantelecom.afsab
oor.khwaja@afghantelecom.af
ویب سایت
(۱۵۱۱) www.afghantelecom.af

◆ ◆ ◆ ◆

شرکت مخابراتي افغان لیلي کام جهت اعمار یک باب تعمیر برای نصب دستګاه های جدید درشهرک عینو ولایت کندهار ضرورت به قرار دادي دارد شرکت های ساختماني واشخاصیکه خواهش اعمار تعمیر های فوق را به شکل قرار داد داشته باشند بعد از نشراعلان الی تاریخ ۲/ ۴/ ۱۳۹۳ ساعت ۲:۰۰ بعد از ظهر جلسه تخنیکي وبه تاریخ ۱۰/ ۴/ ۱۳۹۳ ساعت ۱۰ قبل از

ظهر که روز داوطلبي وافرګشایي است درخواست های خویشرا جهت اخذ شرطنامه به آدرس ذیل بسپارند شرطنامه ولیست مشخصات را بدست آورده میتواند تضمین اخذ میګردد
آمریت تهیه وتدارکات
منزل چهارم تعمیر پست پارسل
محمد جان خان وات کابل افغانستان
شماره های تماس
۰۲۰۲۱۰۲۴۴۴۰_۰۷۵۲۰۳۰۲۰۱
۰۷۵۴۰۱۰۰۰۴_۰۷۵۲۰۳۰۲۰۲
ایمل آدرس
m.hamed@afghantelecom.afsa
boor.khwaja@afghantelecom.af
ویب سایت
www.afghantelecom.af (۱۵۱۴)

◆ ◆ ◆ ◆

شرکت مخابراتي افغان تیلي کام برای سیستم GSM-2G-3G ولایات کندهار، مزارشریف، کندز، ننګرهار وهرات به سیستم چیلرکه دارای ظرفیت های مختلف می باشدبه قرار دادي ضرورت دارد دوایر دولتي ،شرکت های وارداتي واشخاصیکه خواهش رسانیدن وسایل سیستم فوق را به شکل قرارداد داشته باشند بعد از نشراعلان الی تاریخ ۱۸/ ۳/ ۱۳۹۳ ساعت ۲:۰۰ بعد از ظهر جلسه تخنیکي وبه تاریخ ۲۲/ ۳/ ۱۳۹۳ ساعت

۱۰ قبل از ظهر که روز داوطلبي وافرګشایي است درخواستي های خویشرا جهت اخذ شرطنامه به آدرس ذیل بسپارند شرطنامه ولیست مشخصات را بدست آورده میتواند تضمین اخذ میګردد
آمریت تهیه وتدارکات
منزل چهارم تعمیر پست پارسل
محمد جان خان وات کابل افغانستان
شماره های تماس
۰۲۰۲۱۰۲۴۴۴۰_۰۷۵۲۰۳۰۲۰۱
۰۷۵۴۰۱۰۰۰۲_۰۷۵۲۰۳۰۲۰۲
ایمل آدرس
m.hamed@afghantelecom.afsab
oor.khwaja@afghantelecom.af
ویب سایت
www.afghantelecom.af
(۱۵۱۶)

◆ ◆ ◆ ◆

جواز کار تعمیر ۰۰۹۱۱۲۰۱۰۰۰۱۴۱۵ به اسم کوپتا تبعه کشور هندوستان مفقود ګردیده از اعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

وزارت معارف درنظر دارد پروژه MoE/W-183/ S-NCB 10.6 اعمار تعمیر ۸ صنفي همرا با کمپیوتر لاب ولابراتوار، سیستم کانالیزاسیون وفاصل آب، سیستم برق ۵ غرفه تشناب ها ، دیوار احاطه همراه با دروازه وکثافات داني پلاستیکي وکانکریټي

برای مدرسه بي بي عایشه در مرکز ولایت میدان وردک را به شرکت های ساختماني بولایند رینانسینس وسالار شکیب ،جالیت وینچر، به قیمت مجموعي مبلغ ۱۶۴۲۰۲۵۸۴۴ افغاني می باشد عقد قرار داد نماید. شرکت های خصوصي ودولتي که درمورد ادعا داشته باشند از نشراعلان الی چهارده روز به ریاست تهیه وتدارکات مراجعه نمایند درغیرآن حق شکایت را نخواهند داشت. (۱۵۱۸)

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست معارف ولایت کابل پکه درنظر حویلي ۴ اطاقه را برای مکتب ابتدائیه له برجه ولسوالي بګرامي با ویس محمد ولد عبدالنبي ماهانه به مبلغ شش هزار افغاني برای مدت یکسال قرار داد مینماید موضوع به اطلاع علاقمندان رسانیده شد تا از جریان مطلع باشند. (۱۵۲۱)

◆ ◆ ◆ ◆

وزارت معارف از بودجه خویش اعمارپخش دوم لیلیه مدرسه مولوي تره خیل معه دوباب چاه سپتیک واقع پل چرخي مربوط ناحیه ۲۱ شهرکابل را به اساس داوطلبي باز داخلي وقانون تدارکات ملي قرار داد مینماید. ازشرکت های ساختماني واجد شرایط دعوت بعمل میآید تا اسناد داوطلبي را دربدل ۱۰۰۰ افغاني پول غیر قابل بازګشت

الی یک روز قبل از افرګشائي از ریاست تهیه وتدارکات وزارت معارف بدست آورند افرګشائي پروژه مذکور به تاریخ ۱۰ سرطان سال ۱۳۹۳ ساعت ۱۱ قبل از ظهر در ریاست تهیه وتدارکات وزارت معارف تدویر یافته آفرهای دیر رسیده والترنیتي پذیرفته نمیشود شرطنامه را ملاحظه نموده تضمین اخذ میګردد. (۱۵۳۰)

◆ ◆ ◆ ◆

امور خدماتي وتنظیفي ناحیه یازدهم شهرکابل درمطابقت با قانون تدارکات جمهوري اسلامي افغانستان برای سکتور خصوصي محول میګردد شرکت ها وموسسات خدماتي واشخاص انفرادي که خواهش اشتراک در پروسه داوطلبي را داشته باشند درخواست های خویش را به ریاست تنظیف شاروالي کابل واقع چهارراهي تنظیف مقابل هوتل و رستورانت شام پاریس بسپارند شرطنامه را درمقابل مبلغ دوهزار افغاني پول غیرقابل بازګشت بدست آورده و آفرهای مالي وتخنیکي شان را از نشراعلاني الی بیست ویک روز طور محفوظ بداخل پکیج های سربسته وبعد از مهر وتقاني شد به شعبه مربوط تسلیم وخود شان به روز داوطلبي حاضر ګردند تضمینات درجلسه داوطلبي وافرګشائي اخذ میګردد. (۱۵۲۲)

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیواد

HEWAD DAILY

ورځپاڼه

چهارشنبه د ۱۳۹۳ ل د غبرګولي ۱۴ مه د ۱۴۳۵ ق د شعبان المعظم ۵ مه د 4/6/2014

هیواد ورځپاڼه د ۱۳۹۳ لمریز کال لپاره ګډون کوونکي مني

هیواد ورځپاڼه چې ... [illegible]

د دولتي ادارو، وزارتخانو او ادارو لپاره کلنی ګډون ونډه	۳۰۰۰ _ افغانۍ
د دولتي ادارو، وزارتخانو او ادارو لپاره شپږمیاشتنی ګډون ونډه	۱۵۰۰ _ افغانۍ
د محصلینو، زده کوونکو، عامو خلکو لپاره کلنی ګډون ونډه	۲۰۰۰ _ افغانۍ
د محصلینو، زده کوونکو، عامو خلکو لپاره شپږمیاشتنی ګډون ونډه	۱۰۰۰ _ افغانۍ
د کورنیو شرکتونو، انجوګانو او موسسو لپاره کلنی ګډون ونډه	۴۰۰۰ _ افغانۍ
د کورنیو شرکتونو، انجوګانو او موسسو لپاره شپږمیاشتنی ګډون ونډه	۲۰۰۰ _ افغانۍ
د بهرنیو هیوادونو د سفارتونو، انجوګانو او موسسو لپاره کلنی ګډون ونډه	۴۰۰۰ _ افغانۍ
د بهرنیو هیوادونو د سفارتونو، انجوګانو او موسسو لپاره شپږمیاشتنی ګډون ونډه	۳۰۰۰ _ افغانۍ
له هیواد څخه د بهرمیشته والو لپاره کلنی ګډون ونډه	200 - ډالره

((د جام څلی دې له نړېدو وژغورل شي))

سید مصدق خلیلي چې د لرغونو میراثونو په نړیوال سیمینار کې ګډون په مقصد فرانسې ته سفر کړی و، د افغانستان د لرغونو میراثونو او د معنوي ځانګړی دارزښت په باب ډونیا تر څنګ ورسره ورځ د نړیوالو میراثونو د نړیوال سازمان د اسیا او اوقیانوسیه د برخې له رییس جینګ فینګ سره په کتنه کې د دغه ارزښتناک فرهنګي میراث له اندېښنو ډک حالت یاد اونوبه لرخ کې ځرګنده کړه، چې په غور ولایت کې د ورو ستیو سیلاونو امله د دغه څلي استنادي دېوال چې د جام د سیند په تګلوري کې دی، په بشپړه توګه ویجاړ شوی چې دغه ناوړه کار د جام تاریخي څلي له خطر سره مخامخ کړی دی.

ده زیاته کړه چې په همدې حال کې د زیاتو اوبښتونو او د نورو جوي عواملو له امله د دغه څلي د معماري او خطي ښکلا د نړېدو په حال کې ده او له تدریجي ویجاړیا سره مخامخ دی، که چیرې په لنډ مهال کې د نړېدو مخه یې و نه نیول شي لري به نه وي چې په څلي کې کومه ښکلانه پاتې کېږي او دا کار د دغه څلي د معماري او هنري ارزښت په کمښت باندې منفیمه اغېزې لري. خلیلي په دې ترڅ کې چې د دغې پېښې تصویرونه او مفصل ریوټ د نړیوال میراث د سازمان د اسیا او اوقیانوسیه د برخې رییس ته وړاندې کړل. له ده څخه یې وغوښتل چې د څلي د حالت او د جام د لرغوني ساحې د څېړنې لپاره د اطلاعاتو او فرهنګ له وزارت سره همکاري وکړي.

جینګ فینګ د جام څلي له د پاملرنې په خاطر د همکاري ژمنه وکړه او ځرګنده یې کړه چې په ډېر لنډ ممکن وخت کې جاپان، کوریا او ایټالیا په ګډون له مرستندویو هیوادونو سره اړیکي نیسي چې له نړیوال میراث سره د څېلو مرستو په برخه د جام څلي له بیله کړي. ده زیاته کړه چې غواړي د څلي د خارو د ټینګښت په برخه کې د نړیوال میراث د سازمان عمومي غونډې ته پروپوزل وړاندې کړي، چې ضمیمه به یې د جام د څلي له اندېښنو ډک حالت او د استنادي دېوالونو د موضوع سملاسي او جدي اقدام دارڼیا په پاملرنې سره هم عمومي او د اجرایوي بورډ غونډو ته وړاندې کړي. په دې کتنه کې دغه راز په افغانستان کې د نړیوال میراث د ساحو د حالت او د نړیوال میراث په فهرست کې د افغانستان د یو شمېر نورو تاریخي او لرغونو ساحو د ثبت د ځرګنوالي په باب خبرې وشوې چې د نړیوال میراث مسوولینو یې هرکلی وکړ، او ویې ویل د دغې اداري امکاناتو له په پاملرنې سره د نړیوالو میراثونو په فهرست کې د ثبت په لاره کې د لرغونو میراثونو د وړاندې کولو لپاره ډېر په وخت دی او په دې برخه کې یې د هر راز همکاري ژمنه وکړه.

فینګ ژمنه وکړه چې په راتلونکي کې د دوه تنه ماهرانو لیږل چې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د ثبت د دوسیو د برابرولو په لاره کې مرسته وکړي او له دې سره جوخت د نړیوال میراث په فهرست کې

۷ مخ

افغانستان د نړیوالو رسنیو په هنداره کې

امریکا له مجبوره له برګډال سره د طالب بندیانو تبادله تر سره کړه

د امریکا فارن پالیسي خپرونې او د لندن ډیلي ټیلګراف ورځپاڼې د یوه امریکایي اسیر په مقابل کې د پنځو طالب زندانیانو د تبادلې په هکله مطالب خپاره کړي دي.

فارن پالیسي: فارن پالیسي د دغه عسکر د لیم لبي نسبتا لوی عکس چې شاته یې د امریکا بیرغ ښکاري، لاندې لیکلي، د امریکا دغه جنګي اسیر چې پنځه کاله له طالبانو سره وو د پنځو طالب بندیانو په مقابل کې راخوشې شو. فارن پالیسي خپرونه خوشې شوي طالب زندانیان د متوسطي رتبې خلک ګڼي او لیکي چې خوړه ضابط باو برګډال په ۲۰۰۹ کال کې د افغانستان په ختیځ کې اسیر شوی او د تیرې شنبې په ورځ د امریکا ځانګړو ځواکونو له همغه ځایه بیرته ترلاسه او د طبي معاینو لپاره یې د امریکایي ځواکونو یوې نژدې اډې ته انتقال کې. په مقابل کې یې پنځه طالب بندیان د امریکا پوځ په یوې بار وړونکي C-17 چوله الوتکه کې د ګوانتانامو له محبسه قطر ته انتقال شول. فارن پالیسي زیاتوي چې، جمهور رییس اوباما د دغه سرتېري خوشې کېدل له افغانستانه یو نه منلونکي خبر وګڼلو! هرکلي یې وکړ او له طالبانو سره یې د روغې لپاره د پراخو خبرو یو لیکټ فال وبلو. خپرونه په دې هکله د جمهور رییس اوباما اعلامیه اقتباسوي! چې لیکي، په داسې حال کې چې د یو سرتېري په مقابل کې پنځه کسه خوشې کړل! خپرونه لیکي، چې د دغه سرتېري د ژغورلو لپاره خطرناکه عملیات هم یو مهال ترڅور لاندې وو! خو هغه

چې موږ له لګولو سره، هیله لرو چې: د خوږه ضابط برګډال خوشې کېدل د افغانانو ترمنځ د خوږې د هیواد د راتلونکې په هکله د پراخو خبرو دروازه د پاور خوږه او د یوه ایجاب او ایجاد له لارې پرانیزي. خپرونه لیکي چې: د دغې تبادلې خبرې له له خوځولو راهیسې له ډېرې له خوا میاشتو راهیسې روانې وې. فارن پالیسي زیاتوي: کله چې د برګډال د خوشې کېدو خوشحالي یو څه آرامه شي! او دا پوښتنې به وشي چې، د امریکا حکومت والي خپرونه وخت دغې تبادلې ته منتظر پاتې شو او ولې چې د نیوز او روسیه هم د ویکي لیکس له خوا افشا شوې! دوی د اوچت استخباراتي ارزښت خاوندان ګڼل شوي وو

انتخاب چې په کې له پوځي لوړه کار واخیستل شي! ریجمان درلوده او تبادلې د موافقت له یولو زیاتیا قرمندوله درلوده. ډیلي ټیلګراف: ډیلي ټیلګراف وایي، دغه کسان د طالبانو د پخوانۍ رژیم ارکان وو او ورځپاڼې د دغو پنځو کسانو مکسوله خپاره کړې او لیکي چې: د دوی لږولګښي نیولاربي هرګندوي چې! امریکا مجبوره شوې چې! د خوږه ضابط باو برګډال د خوشې کېدو لپاره دوی خوشې کړي. ورځپاڼه لیکي چې، لنول دغه پنځه واړه کسان په ۲۰۰۱ کال کې د طالبانو د رژیم له سقوط وروسته د دغه رژیم چګیورې قرې وو سرلوړه پوځي له ۲۰۰۱ کال پوځي دوی لمول خطرناکه بندیان او د امریکا اوپنځیدو ګډو ته ګوانتانامو کال کېدل. ډیلي ټیلګراف زیاتوي چې: په هغو کسانو کې چې دغه کسانو د امریکا په دفاع وزارت کې

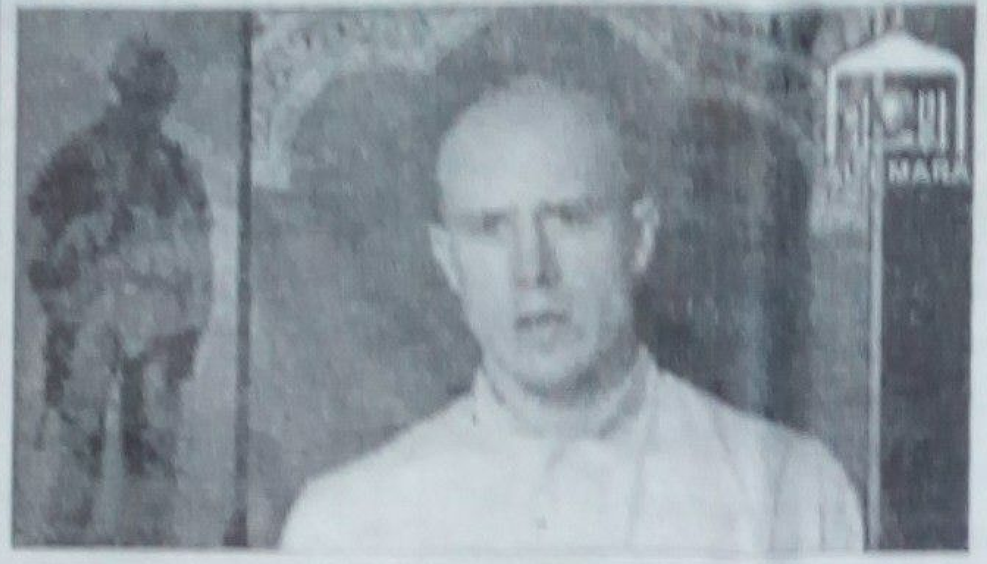

بهرني لنډ خبرونه

اروپا ته د اوباما سفر پر اوکراین تمرکز کوي

د امریکا جمهور رییس بارک اوباما اروپایي سفر پیل کړی چې دغې د اوکراین کړکېچ یې د اجندا اصلي موضوع وي. هغه به د اوکراین له ټاکل شوي ولسمشر سره هم وګوري. اوباما پرون د پولنډ پلازمېنې وارسا ته ورسېد، چې د اروپا ختیځ کې خپلو متحدانو له پیاوړي ډاډ ورکړي. د اوباما په اجنډا کې شامله لومړۍ موضوع له هغو امریکایي او پولنډي ډیپلوماټو سره لیدنه ده چې د اوکراین کړکېچ تر یېښېدو وروسته په کومه د ذالیسک هیوادونو پر پولو هوایي ګزمې کوي. تر دې غونډې وروسته به ولسمشر اوباما او پولنډي سیال یې د یوې غونډې مشري وکړي. اوباما وروکسل ته ځي او هلته د G7 هیوادونو په غونډه کې ګډون کوي. روسیې تر دې دمخه د G8 غړیتوب لاره چې د اوکراین په کړکېچ کې د لوېدیځ په اند د نه همکارۍ له کبله له دې سازمان څخه وایستل شو او په عوض یې G7 رامنځ ته شو. هغه فرانسې ته هم ځي، چې ولسمشر فرانسوا اولاند سره ووینې. اوباما به د دې دې د اوبوپي ګلیزې د لمانځنې پر مهال له ولادیمیر پوټین سره مخامخ شي.

د سوریې د ولسمشرۍ شخړه ییزې ټاکنې

په سوریه کې پرون د ولسمشرۍ ټاکنې تر سره شوې. اټکل کېږي چې د سوریې مشر بشارالاسد به دریمه وار هم د اوو کلونو لپاره پر واک پاتې شي. په سوریه کې له تېرو درېیو کلونو راهیسې روانې کورنۍ جګړې کې تر ۱۶۰ زره زیات انسانان وژل شوي او په میلیونو نور بېځایه او کډوال شوي دي. د دغه هیواد اپوزیسیون دا ټاکنې مسخره بولي او د انتخاباتو د تحریم غږ یې کړی دی. دغه ټاکنې یوازې د حکومتي ځواکونو تر ولکې لاندې سیمو کې تر سره کېږي.

په هند کې د جنسي تېري او وژنې نوې پېښه رامنځ ته شوه

په هند کې یو وار بیا پر ځوانې نجلۍ لومړی جنسي تېری شوی او بیا وژل شوې ده. دغه پېښه په اوترپردېش ایالت کې چې د هیواد په شمال ختیځ کې پروت دی، رامنځ ته شوې ده. څو ورځې د مخه هم په دغه ایالت کې د ۱۴ کلنې او ۱۲ کلنې نجلۍ مړي موندل شوي وو. پر دوی ډله ییز جنسي تېری شوی وو. د تازه پېښې د ۲۲ کلنې نجلۍ لوڅ جسد په بارېلي ولسوالۍ کې موندل شوی دی. وایي دغه نجلۍ تر مرګ د مخه د تېزابو څښلو ته مجبوره کړل شوې وه. د سیمه ییز حکومت د مقر مخې ته په سلګونو تېرحنو وګړو دې پر ضد مظاهره وکړه. دوی د ښځو د خوندیتوب ستلو او د قربانیانو لپاره د عدالت غوښتنه کوله.

چین د ګوګل شرکت سانسور کړی

چینایي چارواکي تر یکوا زیات اوس د ګوګل امریکایي انټرنیټي شرکت ته د خلکو د لاس رسي مخه نیسي. دغې ډله نوي بندیز د ۱۹۸۹ کال د جون پر ۴ نېټه د بیجینګ د تیانانمن په میدان کې د پوځ له خوا په ځوانانو د ډیموکراسۍ غوښتنګ د خپلو ګلیزې سره تړاو ولري. د «ګرېټ فایر اورګنه» په نامه انټرنیټ پیلي چې د چینایي سانسورونو ارزونه کوي، وایي چې دغه سانسور د اوونۍ د پیلي راهیسې د ګوګل نیول شوي، نظر بندي شوي، تحقیقات ترې شوي او یا هم ګواښل شوي دي. که چې د ګوګل شرکت په ۲۰۱۰ کال کې له چینه لمن ټوله کړه، چې مجبور نشي د لا زیات سانسور سره مخامخ شي. په اتوماتیکه توګه د ... کال کارونکي په هانګ کانګ کې د ګوګل پاڼې ته واړول شول. خمسونه لګه لیون، ږیښنا لیکونه او تلیفي المهرین کړي دي. د تیانانمن میدان د خونړۍ پېښې د کلیزې له امله د خلکو په دغه جمهوریت کې د انټرنیټ د سانسور سره سره امنیتي تدابیر هم لا

په فرانسه کې د حج ننداړتون

تر لندن وروسته پاریس مکې مکرمې ته د حج د ننداړتون کوربه توب کوي. ننداړتون د پاچا عبدالعزیز د عامه کتابتون او پاریس کې د عربي نړۍ د انسټیټوټ په لوښت جوړ شوی د ننداړتون پرانیستونکې غونډې ته د فرانسې ولسمشر فرانسوا اولاند هم ورغلی و، او دغه ننداړتون یې د پاریس او ریاض ترمنځ په ادبي تاړولو د نیکو شویو اړیکو بېلابېل رنګونه وبلل. دا لومړی ځل دی، چې د فرانسې ولسمشر د اسلامي لرغوني کلتور ننداړتون له نږدې ګوري: «فرانسه تل غواړي، چې د نړۍ له نورو ولسونو، دینونو او کلتورونو سره نږدې اړیکې وساتي، نن فرانسه د دغو اسلامي کلتوري رنګونو د ننداړتون کوربه توب کوي، په ځانګړې توګه د فرانسې مسلمان وګړي د خپل اصلیت او ایمان پر بنسټ خپل داسې کلتوري دود پالي، چې له شمالي افریقا او منځنۍ ختیځ څخه سرچینه اخلي، او نن د دوی کلتور د ننداړتون په بڼه نړیوالو ته وړاندې کېږي» په ننداړتون کې د اسلامي کلتور بېلابېل توکي، شخصي تاریخي اثار، مخطوطې، مجسمې، تاریخي نقشې، د لومړیو پېړیو او معاصر تاریخ ۲۳۰ کلتوري توکي، او داسې کمیابه مستند فلمونه هم ننداړې ته وړاندې شوي، چې د اسلام د پنځمې سا د تیر او تلپاتي تاریخ کیسې بیانوي.

له بهرنیو منابعو څخه

((رسانه ها باید در انتخابات اینده مسئولانه...

کرزی نسبت به همه دوره ها متماز بوده است مبارز خاطر نشان کرد که افغانستان خوشبختانه زندانی سیاسی در عرصه ژورنالیزم ندارد و تاکید نمود که وضعیت آزادی بیان در افغانستان نسبت به کشور های همسایه بهتر است وی اطمینان داد که آزادی بیان به قدرتی که در افغانستان رسیده است در آینده نیز باقی خواهد ماند و از رسانه ها خواست تا با تمام توان از آن حفاظت و پاسداری کنند داکتر محمد هاشم عصمت الهی نیز در این نشست صحبت کرده، خطاب به رییس جمهور کرزی گفت زمانیکه شما بر اریکه قدرت تکیه زدید افغانستان در عرصه ارتباطات اجتماعی، بحران را تجربه می کرد اما شما این بحران ها را به نفع ثبات و منافع کشور مهار و مدیریت کردید. در این نشست رییس جمهور در پاسخ به سوالی که نقاط ضعف و قوت ایشان در بیشتر از ۱۲ سال گذشته چه بوده است، گفت بزرگترین موفقیت من این بود که افغانستان خانه همه افغانها گردید. همچنان توجه به معارف و تهیه بورس های تحصیلی به جوانان افغان یکی از دستآورد های بزرگ ما بود. حامد کرزی افزود یکی از مهمترین دستآورد های دیگر، احراز جایگاه و عزت افغانستان در جامعه جهانی است هیچ نشست و یا اجلاس بین المللی وجود ندارد که در آن افغانستان حضور نداشته باشد بیرق افغانستان در تمام جهان در اهتزاز است رییس جمهور کرزی نواقص حکومت اش را نیز برشمرده گفت که ناتوانی ما در تطبیق قانون بود زیرا امکانات و وسایل تطبیق قانون را نداشتیم و هنوز هم نداریم و دلیل دیگرش کمبود کادر های مسلکی به منظور تطبیق احکام دولتی بود حامد کرزی ناامنی و عدم ثبات را در کشور یکی از چالش ها شمرد و همچنان حضور نیرو های خارجی را نیز عامل عمده در عدم تطبیق قانون در کشور دانست

((ایران د سوریې جګړې ته افغانان نه دي لېږلي))

هیواد څخه په بهر کې د مېشتو ایرانیانو د چارو له مرستیال علي رضا قشقاوي سره په کتنه کې د واړو لورو د جمهوري ریاست د راروانو انتخاباتو، په ایران کې د مېشتو مهاجرینو د ستونزو، د سازمان ورکولو د طرحې په ګډون د افغانستان د بهرنیو چارو وزارت د پارلماني، قونسلي او له دغه ارشاد احمدي ورسره ورځ د ایران د بهرنیو چارو وزارت سیاسي معین سره د سوریې جګړې ته د ایران کې د مېشتو افغان مهاجرینو د استولو له پلوه د افغانستان دولت اندېښنې، په ایران کې د مېشتو بندي افغانانو د مجازاتو د بخښنې او تخفیف، د دواړو هیوادونو ترمنځ د قونسلي چارو د کمیسیون د دایمي غونډې د جوړولو، د بندیانو د لېږدولو د موافقې لیکونو د اجرا، کډوالو، د مجرمینو د استرداد او د قضایي مهاجرت په باب خبرې وکړې. احمدي په ایران کې د افغان مهاجرینو په ستونزو د ایران د کوربه توب او د سازمان ورکولو د طرحې په ګډون د افغانانو د ویزې د تمدید له امله قدرداني وکړه او د هغوی د ویزې د تمدید غوښتنه یې وکړه. د بهرنیو چارو وزارت سیاسي معین په ایران کې بندي افغانانو ته د ایرانیانو د برابرولو د غوښتنې په ترڅ کې د هغوی د مجازاتو د بخښنې او تخفیف غوښتنه وکړه، او زیاته یې کړه چې په عمري بند د اعدام د جزا د تعدیل په باب سیاسي تصمیم کولای شي د افغانستان د خلکو ترمنځ او د دواړو هیوادونو په اړیکو کې مثبتې اغېزې ولري. دغه راز قشقاوي ژمنه وکړه

۷ مخ

د ناټو د روزنیز ماموریت...

هم د ۲۰۱۶ کال تر پایه پورې، په بشپړه توګه له دغه هیواده ووځي. په دې توګه بو پلان سره امریکا غواړي چې د خپل تاریخ یو ډېره اوږده جګړه چې پر دغه هیواد د ۲۰۰۱ کال د سپتمبر د ۱۱ پېښې ریخولو ولموله. پای ته ورسوي. د ناټو د غړو هیوادونو د دفاع وزیرانو غونډه پرون پیل او نن به هم دوام وکړي. دا غونډه به پروکسل د افغانستان لپاره پر خپل نوي پلان شوي ماموریت «ریزولیوټ سپورټ» بحث کوي. د بحث مهمه خبره دا ده چې آیا له افغانستانه د امریکایي عسکرو د وتلو مهال وېش پر دغه پلان اغېزه لري که نه، که یې لري نو څه ډول. د ناټو یو شمېر ډیپلوماټانو ویلي چې د امریکایي ځواکونو د وتلو مهال وېش د ناټو د دغه پلان په هکله چې غواړي په سیمه ییزو اډو کې افغان امنیتي ځواکونه وروزي، دا پوښتنې رامنځ ته کړي چې آیا د امریکایي سرتیرو د کمښت په پام کې نیولو سره کېدای شي دغه پلان تر یوه کال زیات دوام وکړي. په ناټو کې د امریکا استازي ډګلاس لوټ یوه لنډ خبري کنفرانس ته وویل، دا لا تر اوسه روښانه نه ده چې آیا د ناټو ماموریت به تر ۲۰۱۶ کال وروسته هم دوام وکړي که نه، حتی که چیرې راتلونکي افغان ولسمشر له امریکا او ناټو سره پلان شوې امنیتي تړون لاسلیک هم کړي. لوټ وویل: «زه کولای شم چې یوازې دومره ووایم چې د واشنګټن له خوا اعلان شوي پلان یوازې دا واضح کوي چې د ناټو د «ریزولیوټ سپورټ» ماموریت لږ تر لږه یو کال دوام کولای شي» د امریکا استازي د خپلو خبرو په دوام کې ووېل «دا چې تر هغه وروسته څه کېږي په هغه پلان پورې اړه لري چې تراوسه لا جوړ شوی نه دی. یوه خبره روښانه ده چې له پرېکړه ملاتړ ماموریت سره متحده ایالات تر یوه کاله پورې مرسته کولای شي» د ناټو یوه لوړپوړي پوځي چارواکي وویل چې هغه نمه لري چې د ناټو نور غړي هیوادونه تر ۲۰۱۴ کال وروسته له ۳۰۰۰ تر ۴۰۰۰ پورې سرتیري د امریکایي ځواکونو تر څنګ ودروي. د ناټو د روزنې د نوي پلان له مخې ترکیه په کابل، آلمان په مزار شریف، ایټالیا په هرات او امریکا متحده ایالات په جنوب او ختیځ کې د افغان امنیتي ځواکونو د روزنې ماموریت مشري پر غاړه اخیستې ده. د پلان بېدلون خو د ناټو یو لوړپوړي ډیپلومات وویل چې د امریکایي سرتیرو د کمولو د تصمیم معنی دا ده چې په کابل او څلورو نورو سیمه ییزو «اډو» کې د ناټو پلان شوې طرحه به تر ۲۰۱۵ وروسته پاڼېښت نه ولري. نوموړي ډیپلومات چې د خپل هویت د ښوولو په شرط یې خبرې وکړې وویل «د ۲۰۱۶ کال له پاره به تر یوې اندازې پل ډول پلان وي او د ۲۰۱۶ کال په پای کې به نور نه امنیتي روزنه وي او نه هم کومه پوځي سلا مشوره او مرسته.» دغه راز د امریکایي ځواکونو د کمولو اعلان په دې هکله هم پوښتنې رامنځ ته کړې چې آیا آلمان او ایټالیا به وکړای شي چې په بوازځوب سره د افغان امنیتي ځواکونو د روزنې ماموریت ته په شمال او لویدیځ کې دوام ورکړي. د ناټو ماموریت د عملي کولو لپاره اکمالاتي او لوژیستیکي مرستې په لوړپوړو کې راغلي، لکه د هوایي ړیبونو او ټرانسپورت لپاره الوتکې او دغه راز د ټبلو او اکمال الوتکې. دغه ډول مرستې تر زیاتې کچې یوازې د امریکا متحده ایالات چمتو کولای شي. د متحده ایالاتو استازي، لوت د دا ډول مرستو په هکله وویل چې د دغه هیواد اکمالاتي مرستو ته زمن دي، خو «دا د دې معنی نه لري چې امریکا به خپل هر متحد ته هر چیرې چې موقعیت ولري امکانات او منابع برابروي. دا څه چې تر یوې اندازې پورې دا د هر هیواد خپل مکلفیت دی چې له خپلو سرتیرو سره مرسته وکړي.» ویل کېږي چې د امریکا ۹۸۰۰ سرتیري چې په راتلونکي کال کې پاتې کېږي، یوه برخه به یې د ناټو د امنیتي روزنې په چوکاټ کې او بله برخه به یې د القاعدې د هڅولو پر خلاف د ترهګرۍ ضد ماموریت له پاره وګومارل شي

زموږ افغان ماموریت به له ۲۰۱۵م کال...

د افغانستان پر همکارۍ، له افغانستان سره په سیاسي او تخنیکي همکارۍ او د ناټو هغه ماموریت ارزول کېږي چې همدا اوس په افغانستان کې په کې تشکیل دی. نوموړي چارواکي وویل، د ولسمشر اوباما د اعلان سره سم به په افغانستان کې تر لس زرو کم امریکایي سرتیري پاتې کېږي او د ۲۰۱۵م کال په جنوري کې به د ناټو د افغانستان د پوځ د روزنې او سلامشورو بهیر ته دوام ورکړي، خکه پوځي ماموریت پای ته رسیږي. تر هغه سملاسي وروسته به په افغانستان کې د ایساف ماموریت هم ځرګند شي او له افغانستان سره به د مشارکت بهیر دوام ولري. نوموړي د یوه خبرپال د پوښتنې په ځواب کې چې په افغانستان کې د بشیر حضور ختمولو غوراوی شته او کنه، وویل نه داسې څه نشته او په هرصورت به اجازه ورنه کړي چې د تیرو ۱۲ کلونو لاس ته راوړنې په اوبو لاهو شي. هغه وویل، ناټو افغان ځواکونو ته روزنه ورکوي خو د مالي لارو چارو برابرول د ناټو دغړو هیوادونو دنده ده. ناټو په افغانستان کې د ټاکنو د لومړي پړاو له امنیه خوښ دی چې افغان ځواکونو یې د امنیت ساتلو دنده لرله. ناټو د ټاکنو دویم پړاو با امنه سر ته رسېدو ته سترګې پر لاره ده. د بروکسل اوسنۍ غونډه پر اوکراین د روسیې د تیري تر پیل وروسته لومړنۍ غونډه ده او دوی به پر بحث وکړي چې د روسیې پوځي ګام ته کوم غبرګون وښیي. د ناټو د دفاع وزیرانو بله غونډه به په سپتمبر کې د برتانیا په ویلز کې کېږي.

پر کونړ د پاکستان د راکټي حملو موضوع باید...

د بهرنیو چارو وزارت ته دنده سپارل شوې چې له امریکا څخه وغواړي، چې د افغانستان او امریکا ترمنځ د ستراتیژیک تړون د نهمې مادې او موجود میکانیزم له مخې په خپلو ژمنو عمل وکړي. خو په کابل کې د امریکا سفیر وویل، چې د ستراتیژیک سند له مخې دوی مکلف نه دي! چې په دې موضوع کې ښکاره اقدام وکړي، «ماسره اوس دا سند نشته، خو د دې سند له مخې امریکایي ځواکونه کوم مشخص عمل ته ژمن نه دي! موږ پوهیږو، چې د افغانستان ثبات او امنیت مهم دی، موږ له افغان حکومت سره مرسته او مشوره کوو، چې څنګه کولای شو ته ځواب ورکړي.» د پاکستان د راکټي حملو په اړه د افغان حکومت او خلکو له غبرګونونو سره - سره اوس هم دغه حملې دوام لري او د کونړ چارواکي وایي! چې د نه شنبې په ورځ ددې ولایت په سرحدي سیمو ۱۲۰ توغندي لګېدلي کارپوهان وایي، ترهغو چې حکومت له یوه پیاوړي موقف څخه له نږدې له پاکستاني چارواکو سره دا موضوع حل نه کړي! اعتراضونه او په دې اړه له بهرنیو هیوادونو څخه مرسته غوښتل کوم ځای نه نیسي

Dr : shamsulhaq Aryanfar, Head of Govt. Dailies	کتونکې ډله	دورځپاڼو رئیس ډاکټرشمس الحق آریان فر ۰۷۹۹۳۲۵۸۵۰
Editor –in-chief: Ahmad Zalmai (Shahbaz) 0700078578	• سیدیوسف "شریفي"	امر او مسوول مدیر احمد زلمی شهباز ۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰
Deputy: Shah Wali "Qarar"	• محمد صادق قلندري	مرستیال شاولي قرار ۰۷۹۹۳۱۴۵۰۶ ۰۲۰۲۳۰۲۱۲۹
د ورځپاڼې د وېش څانګه ۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷ _ ۰۷۰۷۹۶۰۱۷۱	• میرمحمدي عزیزي	سرپرست مسوول سکرتر شیرمحمد نظري ۰۷۷۲۰۳۶۷۱۵
چاپځای د آزادي مطبعه	• اصغر بنېي	ویراین احمدشاه سخي ۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵
	برېښنالیک hewad1948@yahoo.com	

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library